



# ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

## ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 164

4 Δεκεμβρίου 2015

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4351

*Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις.*

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ  
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄  
ΒΟΣΚΗΣΙΜΕΣ ΓΑΙΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

**Άρθρο 1  
Ορισμός**

Για τις ανάγκες του παρόντος νόμου, βοσκήσιμες γαίες καλούνται οι εκτάσεις που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για βόσκηση ζώων (βοσκότοποι) στις οποίες αναπτύσσεται βλάστηση αυτοφυής ή μη, ποώδης, φρυγανική ή ξυλώδης με θαμνώδη ή αραιά δενδρώδη μορφή ή και μικτή και οι οποίες μπορεί να εκτείνονται και σε υδάτινα παραλίμνια ή παραποτάμια οικοσυστήματα, όπου αναπτύσσεται υδροχαρής βλάστηση. Ο χαρακτήρας και ο προορισμός των βοσκήσιμων γαιών δεν μεταβάλλεται λόγω της χρήσης τους για τη διατροφή των αγροτικών ζώων, η δε διαχείριση και η προστασία τους διέπεται από τις σχετικές για κάθε κατηγορία έκτασης διατάξεις της αγροτικής, δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

**Άρθρο 2  
Εθνική Γεωγραφική Πληροφοριακή  
Βάση Δεδομένων**

1. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), συνιστάται Εθνική Γεωγραφική Πληροφοριακή Βάση Δεδομένων (ΕΓΠΒΔ), με την ονομασία «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας».

2. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» έχει ως σκοπό την καταγραφή των βοσκήσιμων γαιών της χώρας, για τις ανάγκες εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων που σχετίζονται με τη χρήση αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και δεν επηρεάζει την αποτύπωση, προστασία και διαχείριση των σχετικών εκτάσεων, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» χρησιμοποιεί ως πηγή δεδομένων τα χαρτογραφικά δεδομένα της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος, του Υπουργείου Περιβάλλοντος

και Ενέργειας, το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων (LPIS-GIS) του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) ή άλλες πηγές συμβατές με το σύστημα αυτό, καθώς επίσης και τα γεωχωρικά δεδομένα που προκύπτουν από τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης. Στην ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» καταγράφονται τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής, σύμφωνα με το άρθρο 6.

3. Αρμόδιες για τη δημιουργία, οργάνωση, τήρηση και ενημέρωση της ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» ορίζονται οι Διευθύνσεις Διατροφής Ζώων, Ζωοτροφών και Βοσκοτόπων και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίες για το σκοπό αυτόν επεξεργάζονται και διαχειρίζονται τα δεδομένα σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Διαχείρισης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος και Δασικών Έργων και Υποδομών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων επιτροπή με τίτλο «Γνωμοδοτική Επιτροπή Βοσκήσιμων Γαιών», έργο της οποίας είναι η παροχή γνώμης στον Υπουργό για κάθε θέμα που αφορά τη βόσκηση και την ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας».

5. Η ΕΓΠΒΔ «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας» εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αναθεωρείται με όμοια απόφαση, έπειτα από γνώμη της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Βοσκήσιμων Γαιών.

**Άρθρο 3  
Διαχειριστικά σχέδια βόσκησης**

1. Η χρήση της βοσκής εντός βοσκήσιμων γαιών που προστατεύονται από τη δασική νομοθεσία επιτρέπεται, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και της δασικής νομοθεσίας, εφόσον δεν επηρεάζεται αρνητικά η φυσική ισορροπία και αειφορία, καθώς και οι παραγωγικές, προστατευτικές, υδρονομικές, αισθητικές και λοιπές λειτουργίες των οικοσυστημάτων που συγκροτεί η φυόμενη στις βοσκήσιμες γαίες βλάστηση.

2. Η βοσκή εντός των βοσκήσιμων γαιών ασκείται επί τη βάση διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης της περιοχής. Με τα διαχειριστικά σχέδια ρυθμίζονται οι όροι χρήσης των εν λόγω εκτάσεων για βόσκηση, σύμφωνα με τις

υφιστάμενες και τις προκύπτουσες, συμβατές με τη δασική νομοθεσία και τη βοσκή παράλληλες χρήσεις και τη βοσκοϊκανότητα της κάθε περιοχής και διασφαλίζεται η αειφόρος διαχείριση και απρόσκοπτη αξιοποίηση των βοσκήσιμων γαιών για τις ανάγκες βόσκησης των ποιμνίων. Συμβατές χρήσεις με τη δασική νομοθεσία είναι αυτές που προβλέπονται στο ΣΤ΄ Κεφάλαιο του ν. 998/1979, όπως ισχύει ενώ με τη βοσκή είναι οι χρήσεις εκείνες οι οποίες δεν παρεμποδίζουν την προσβασιμότητα των ποιμνίων και δεν υποβαθμίζουν τη συνολική βοσκοϊκανότητα της βοσκήσιμης γαίας ως ενιαίας οντότητας, όπως αυτή έχει υπολογισθεί στα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης.

Για λόγους ενιαίας διαχείρισης της βοσκής, στα διαχειριστικά σχέδια συμπεριλαμβάνονται και οι εκτάσεις του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 όπως ισχύει, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους το επιθυμούν και δηλώνουν την επιθυμία τους εγγράφως. Δύναται επίσης, να περιλαμβάνονται και εκτάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας και βόσκονται από αγροτικά ζώα.

Ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναθέτει την εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης στις Περιφέρειες της Χώρας με προγραμματική σύμβαση η οποία συνάπτεται με την οικεία Περιφέρεια. Τα διαχειριστικά σχέδια που εκπονούν οι Περιφέρειες, εγκρίνονται με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από γνώμη της αρμόδιας Δασικής Αρχής και της αρμόδιας Διεύθυνσης της Περιφέρειας.

3. Για τις βοσκήσιμες γαίες που περιλαμβάνονται εντός προστατευόμενων περιοχών, εκτιμάται η βοσκοϊκανότητα και τα μέτρα βελτίωσης, διαχείρισης και οργάνωσης της άσκησης της βόσκησης αποφασίζονται κατά τρόπο που αποτρέπεται η υποβάθμιση των αντικειμένων προστασίας της περιοχής. Στις περιπτώσεις που οι εκτάσεις αυτές περιλαμβάνονται εντός των ορίων ευθύνης φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών ο οικείος φορέας διαχείρισης γνωμοδοτεί προς τον υπεύθυνο για την εκπόνηση της μελέτης φορέα επί του διαχειριστικού σχεδίου. Για τις υπόλοιπες περιοχές γνώμη εκφράζουν οι αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές.

4. Η διάρκεια ισχύος των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης ορίζεται σε επτά (7) έτη μετά την έγκρισή τους. Μετά την παρέλευση της επταετίας τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης αναθεωρούνται και εγκρίνονται εκ νέου. Στην περίπτωση εκδήλωσης φυσικής καταστροφής ή άλλης αιτίας, τα σχέδια αναθεωρούνται και εγκρίνονται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) έτους από τη διαπίστωση αυτής από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

5. Εντός των βοσκήσιμων γαιών επιτρέπονται εγκαταστάσεις ζώων σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του ν. 4056/2012 (Α΄52), καθώς και ποτίστρες ζώων, μικρές ομβροδεξαμενές και επεμβάσεις που δεν αλλοιώνουν τη φυσιογνωμία του τοπίου και οι οποίες προβλέπονται από τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης για την εξυπηρέτηση των κτηνοτρόφων, της λειτουργίας των βοσκήσιμων γαιών και την ευζωία των ζώων.

6. Με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης καθορίζονται και οι θερινές βοσκήσιμες γαίες τις οποίες χρησιμοποιεί, ο κάθε νόμιμα μετακινούμενος κτηνοτρόφος, σύμφωνα με το ισχύον υγειονομικό καθεστώς εκτροφής των ποιμνίων.

#### Άρθρο 4

##### Προθεσμία εκπόνησης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης

1. Μέχρι 31.12.2019 εκπονούνται, υποβάλλονται και εγκρίνονται τα διαχειριστικά σχέδια των βοσκήσιμων γαιών της Χώρας που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3. Μετά την προθεσμία αυτή δεν επιτρέπεται η ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για την εν λόγω έκταση, χωρίς την ύπαρξη και εφαρμογή εγκεκριμένου διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης.

2. Κατ' εξαίρεση, μπορεί μετά τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας της παραγράφου 1 να υπαχθούν σε καθεστώς βόσκησης και περιοχές που δεν χρησιμοποιούνταν για βόσκηση, μετά από αίτημα των οικείων Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού και των οικείων κτηνοτροφικών οργανώσεων, υπό την προϋπόθεση της εκπόνησης και έγκρισης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης για τις περιοχές αυτές.

#### Άρθρο 5

##### Δαπάνη διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης

Η δαπάνη για την εκπόνηση και την εφαρμογή των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης για τις βοσκήσιμες γαίες της χώρας, καλύπτεται από τα έσοδα που θα προκύψουν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της παραγράφου 2 του άρθρου 7, καθώς και από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και πόρους του Ταμείου Γεωργίας Κτηνοτροφίας.

#### Άρθρο 6

##### Δικαιώματα χρήσης βοσκής

1. Το δικαίωμα βοσκής σε βοσκήσιμες γαίες, μεταξύ των οποίων δημόσια δάση, δασικές εκτάσεις και μη εδινά χορτολιβάδα των παραγράφων 1, 2, 3 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 (Α΄289), όπως ισχύουν, στα οποία η βοσκή δεν έχει απαγορευθεί ή ρυθμιστεί βάσει των κείμενων διατάξεων της δασικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας, παραχωρείται στις οικείες Περιφέρειες, στις οποίες περιέρχονται και οι πρόσσοδοι από την εκμίσθωση αυτών.

Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής επί των βοσκήσιμων γαιών, στις οποίες επιτρέπεται η βόσκηση, σύμφωνα με τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης που έχουν εγκριθεί, κατανέμονται από τις οικείες Περιφερειακές Ενότητες στους κτηνοτρόφους, με προτεραιότητα εκείνων που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους στην περιοχή και εκείνων που εκτρέφουν αυτόχθονες απειλούμενες με εξαφάνιση φυλές αγροτικών ζώων.

Για το σκοπό αυτόν με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνιστάται επιτροπή κατανομής των δικαιωμάτων χρήσης της βοσκής εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, τα μέλη της οποίας ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη.

Στους κτηνοτρόφους που κάνουν χρήση ιδιωτικής βοσκήσιμης γαίας, ιδιόκτητη ή ενοικιαζόμενη από ιδιώτες ή Ν.Π.Ι.Δ., κατανέμεται επιπλέον έκταση μόνο για το μέρος του ζωικού κεφαλαίου που δεν καλύπτεται από τις ιδιωτικές εκτάσεις που δηλώνουν. Σε περίπτωση μεταβολής του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των ιδιόκτητων βοσκήσιμων γαιών, για οποιαδήποτε αιτία, ο κτηνοτρόφος έχει την υποχρέωση να δηλώνει και αποδεικνύει τις αντίστοιχες μεταβολές. Σε αντίθετη περίπτωση χάνει τα δικαιώματά του.

Η νομή ή κατοχή των βοσκήσιμων γαιών αποδεικνύεται με τα δικαιολογητικά της υπουργικής απόφασης της περίπτωσης β' του άρθρου 11. Τα δικαιολογητικά αυτά κατατίθενται άπαξ.

2. Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής παραχωρούνται στους κτηνοτρόφους για χρονικό διάστημα αντίστοιχο με την υλοποίηση των στόχων των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τρία (3) έτη, με την υπογραφή σχετικής σύμβασης μίσθωσης. Σε περίπτωση που σε τμήματα ή και σε ολόκληρη τη βοσκήσιμη γαία απαγορευτεί η βόσκηση ή οι γαίες αυτές χαρακτηρισθούν αναδασωτές, στα πλαίσια της δασικής νομοθεσίας, η ως άνω επιτροπή της οικείας Περιφερειακής Ενότητας προβαίνει σε ανάλογες ανακατατάξεις των δικαιωμάτων βόσκησης.

3. Τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής περιέρχονται ή μεταβιβάζονται σε άλλον κτηνοτρόφο σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής ή πώλησης της εκμετάλλευσής. Σε περίπτωση παύσης της εκμετάλλευσής για δύο συνεχόμενα έτη, τα δικαιώματα δεν μεταβιβάζονται και παραμένουν ως εθνικό απόθεμα.

4. Για την κατανομή των δικαιωμάτων χρήσης λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα των αποκατασταθέντων κτηνοτρόφων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4061/2012.

### Άρθρο 7

#### Μίσθωμα δικαιώματος χρήσης βοσκής

1. Για τα δικαιώματα χρήσης της βοσκής, σύμφωνα με το άρθρο 6, καταβάλλεται από τους κτηνοτρόφους μίσθωμα, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Το ανωτέρω μίσθωμα των δημόσιων γαιών κατατίθεται υπέρ της Περιφέρειας, στα διοικητικά όρια της οποίας ασκείται η βόσκηση και σε σχετικό λογαριασμό της, με την υποχρέωση διάθεσής του για την εκπόνηση και την εφαρμογή των διαχειριστικών σχεδίων, τη συντήρηση και την κατασκευή έργων υποδομής των βοσκήσιμων γαιών, σύμφωνα με το διαχειριστικό σχέδιο βόσκησης.

3. Δεν οφείλουν την καταβολή μισθώματος οι ιδιοκτήτες για τη δική τους βοσκήσιμη γαία και οι αποκατεστημένοι κτηνοτρόφοι για τη βοσκήσιμη γαία στην οποία έγινε η αποκατάστασή τους.

### Άρθρο 8

#### Αποτύπωση βοσκήσιμων γαιών - Εξαιρέσεις

1. Με τις αποφάσεις έγκρισης του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3, γίνεται και η αποτύπωση των αντίστοιχων βοσκήσιμων γαιών.

2. Δεν αποτυπώνονται ως βοσκήσιμες γαίες, εκτάσεις που:

α) έχουν γενικότερες δεσμεύσεις ή έχουν παραχωρηθεί για άλλους σκοπούς στο πλαίσιο της ισχύουσας δασικής νομοθεσίας,

β) είχαν τη μορφή δάσους ή δασικής έκτασης και καταστράφηκαν από πυρκαγιά ή αποψιλώθηκαν με άλλον τρόπο και έχουν κηρυχθεί αναδασωτές, με την επιφύλαξη των άρθρων 105 και 107 του ν.δ. 86/1969 (Δασικός Κώδικας),

γ) περιλαμβάνονται σε προγράμματα αναδάσωσης των δασικών υπηρεσιών,

δ) υπάγονται σε κάποια από τις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 998/1979 (Α'289), όπως ισχύει,

ε) προβλέπονται στις περιπτώσεις β' έως και ε' της παρ. 1 του άρθρου 69 του ν.δ. 86/1969 (Α'7),

στ) βρίσκονται σε πυρήνες Εθνικών Δρυμών και διατηρητέων μνημείων της φύσης.

3. Στην απόφαση έγκρισης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης και αποτύπωσης των βοσκήσιμων γαιών, αναφέρεται αν με τον καθορισμό, την αποτύπωση και την ορθολογική αξιοποίηση των συγκεκριμένων εκτάσεων εξυπηρετείται σκοπός δημοσίου συμφέροντος, μέσω της ενίσχυσης και προστασίας της κτηνοτροφίας ως σημαντικού κλάδου της εθνικής οικονομίας και αν παρίσταται ανάγκη χρησιμοποίησης των συγκεκριμένων εκτάσεων, μεταξύ των οποίων και τμημάτων δάσους ή δασικής έκτασης ή υδάτινων παραλίμνιων ή παραποτάμιων οικοσυστημάτων, για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού.

### Άρθρο 9

#### Επιτροπές παρακολούθησης και εφαρμογής διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης

Σε κάθε Περιφέρεια συνιστώνται μία ή περισσότερες επιτροπές με έργο την παρακολούθηση των διαδικασιών εκπόνησης και εφαρμογής των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, στις οποίες συμμετέχουν απαραίτητα:

α) υπάλληλοι της Περιφέρειας ή των οικείων Περιφερειακών Ενότητων,

β) υπάλληλοι της οικείας δασικής υπηρεσίας,

γ) υπάλληλοι της οικείας αποκεντρωμένης υπηρεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ, οι οποίοι προτείνονται από τον Οργανισμό,

δ) εκπρόσωπος της οικείας κτηνοτροφικής οργάνωσης,

ε) εκπρόσωπος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας,

στ) εκπρόσωπος της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Τα μέλη των εν λόγω επιτροπών ορίζονται με απόφαση του Περιφερειάρχη.

### Άρθρο 10

#### Βοσκήσιμες γαίες Ο.Τ.Α.

Οι βοσκήσιμες γαίες που βρίσκονται στην περιφέρεια Ο.Τ.Α. Α' βαθμού και των οποίων την κυριότητα, νομή, κατοχή ή χρήση έχουν οι συγκεκριμένοι Ο.Τ.Α., διατίθενται κατά προτεραιότητα για τις ανάγκες των κτηνοτρόφων, φυσικών ή νομικών προσώπων, που έχουν την έδρα της εκμετάλλευσής τους στο δήμο αυτόν και σε μετακινούμενους κτηνοτρόφους οι οποίοι αποδεδειγμένα κάνουν χρήση των εν λόγω βοσκήσιμων γαιών. Εφόσον ικανοποιούνται οι παραπάνω ανάγκες και αποδεδειγμένα βάσει του διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης, υπάρχει περίσσειμα βοσκήσιμης γης σε κάποια ή κάποιες Τοπικές/Δημοτικές Κοινότητες, αυτή διατίθεται σε κτηνοτρόφους άλλων όμορων περιοχών.

### Άρθρο 11

#### Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται:

α) Ειδικά θέματα, τεχνικές λεπτομέρειες, διαδικαστικά θέματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 2.

β) Οι διαδικασίες, τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την κατανομή των βοσκήσιμων γαιών στους κτηνοτρόφους της χώρας για τις ανάγκες εφαρμογής ενωσιακών και εθνικών προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 6 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

γ) Θέματα που αφορούν τη σύμβαση μίσθωσης, οι όροι, οι κυρώσεις και τα αρμόδια όργανα επιβολής τους που αφορούν το δικαίωμα χρήσης της βοσκής, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των άρθρων 6 και 7.

δ) Η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία των μελών και κάθε θέμα σχετικό με το έργο και τον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών του άρθρου 6. Ο αριθμός των επιτροπών ανά περιφέρεια, η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία των μελών και κάθε θέμα σχετικό με το έργο και τον τρόπο λειτουργίας των επιτροπών του άρθρου 9.

ε) Η σύνθεση, οι αρμοδιότητες, η θητεία και κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο λειτουργίας της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 2.

στ) Νέες συνθέσεις για τα συλλογικά όργανα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, πλην των υπηρεσιακών και πειθαρχικών συμβουλίων, σύμφωνα με τις νέες οργανικές μονάδες του π.δ. 107/2014 (Α'174). Όλες οι αποφάσεις ορισμού μελών των συλλογικών οργάνων εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι την έκδοση των αντίστοιχων αποφάσεων με τη νέα σύνθεση.

ζ) Τα θέματα σχετικά με τις προϋποθέσεις, απαιτήσεις και τις διαδικασίες έλεγχου της διακίνησης των αγροτικών προϊόντων φυτικής προέλευσης. Με τις ίδιες αποφάσεις καθορίζονται οι όροι, οι απαιτήσεις και οι προϋποθέσεις λειτουργίας κάθε χώρου που χρησιμοποιείται για τη συγκέντρωση, παραλαβή, αποθήκευση, συντήρηση και διακίνηση των προϊόντων αυτών, η επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις μη συμμορφώσεων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

2. Με απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται οι προδιαγραφές, το περιεχόμενο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης και οι διαδικασίες παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής τους.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

### Άρθρο 12

#### Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4056/2012 (Α'52)

1. Η προθεσμία έκδοσης άδειας εγκατάστασης των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων όλων των κατηγοριών της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4056/2012, η οποία προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4056/2012, παρατείνεται για δέκα οκτώ (18) μήνες από τη λήξη της και λήγει στις 12.9.2016. Όπου στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 14 του ν. 4056/2012 αναφέρεται η αρχική προθεσμία των τριών (3) ετών νοείται η προθεσμία που λήγει στις 12.9.2016.

2. Μετά το άρθρο 17 του ν. 4056/2012 προστίθεται νέο άρθρο 17α, το κείμενο του οποίου έχει ως εξής:

### «Άρθρο 17α

Συνέχιση λειτουργίας υφιστάμενων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών

1. Σε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, με δυναμικότητα μεγαλύτερη από αυτή που καθορίζεται με τις αποφάσεις των οικείων Περιφερειαρχών για τη διατήρηση οικοσίων ζώων, οι οποίες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ήταν εγκατεστημένες είτε εντός ορίων κατοικημένων περιοχών είτε πλησίον αυτών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 και διέθεταν ζωικό κεφάλαιο, χορηγείται:

α) άδεια διατήρησης κτηνοτροφικής εγκατάστασης,  
β) κωδικός εκμετάλλευσης από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή.

Η άδεια διατήρησης κτηνοτροφικής εγκατάστασης δεν μεταβιβάζεται και δεν τροποποιείται, ανακαλείται δε όταν για οποιονδήποτε λόγο διακοπεί η λειτουργία της κτηνοτροφικής εγκατάστασης.

2. Για τη χορήγηση της άδειας διατήρησης κτηνοτροφικής εγκατάστασης πρέπει να πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

α) Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις πρέπει, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να έχουν ιδρυθεί και να λειτουργούν (να διαθέτουν ζωικό κεφάλαιο) είτε εντός ορίων κατοικημένων περιοχών είτε πλησίον αυτών και σε αποστάσεις μικρότερες από εκείνες που ορίζονταν στους πίνακες 1 και 2 του Παραρτήματος του άρθρου 20, όπως αυτές είναι δυνατόν να προσαρμοσθούν με βάση τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 7 του άρθρου 5 για τη μείωση των ελαχίστων αποστάσεων.

β) Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις διατηρούν τη δυναμικότητα που έχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εκτός εκείνων που υπερβαίνουν το 25% των ανωτάτων ορίων της κατηγορίας Β' όπως ορίζονται με την υπ' αριθμ. 1958/13.1.2012 (Β'21) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, όπως ισχύει, οι οποίες μειώνουν τη δυναμικότητά τους στο ως άνω ποσοστό.

3. Όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις λειτουργούσαν εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 και εφόσον επιθυμούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτημα στην οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού.

4. Μετά τη παρέλευση της παραπάνω προθεσμίας, διακόπτεται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη η λειτουργία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που δεν έχουν υποβάλει ανάλογο αίτημα, μετά από εισήγηση της αρμόδιας Επιτροπής Σταυλισμού.

5. Η διαδικασία, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της άδειας διατήρησης, οι κυρώσεις, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των τυχόν συναρμόδιων Υπουργών.

6. Παραβάσεις, οι οποίες έχουν διαπιστωθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου και δεν έχουν εξετασθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην απόφαση της παραγράφου 5.

7. Αποφάσεις των ΔΑΟΚ, που αφορούν στη διακοπή λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που λειτουργούσαν μέχρι την έναρξη ισχύος αυτού του άρθρου εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών και δεν έχουν εκτελεσθεί ανακαλούνται εφόσον οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2.

8. Ενστάσεις επί αποφάσεων ΔΑΟΚ που αφορούν στη διακοπή λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που λειτουργούσαν μέχρι την έναρξη ισχύος αυτού του άρθρου εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών και εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 2, τίθενται στο αρχείο και οι σχετικές αποφάσεις ανακαλούνται οριστικά από την αρχή που τις εξέδωσε.»

### Άρθρο 13

#### Τροποποίηση διατάξεων των νόμων 3877/2010 (Α' 160) και 2342/1995 (Α' 208)

1. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 3877/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Τα έσοδα από την ειδική ασφαλιστική εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 8 του νόμου αυτού, η οποία ορίζεται σε ποσοστό:

αα) Τέσσερα τοις εκατό (4%) επί της ασφαλιζόμενης αξίας της φυτικής παραγωγής και προκειμένου για την ελιά σε έναμιση τοις εκατό (1,5%).

ββ) Μηδέν εβδομήντα πέντε τοις εκατό (0,75%) επί της ασφαλιζόμενης αξίας του ζωικού κεφαλαίου.

γγ) Μισό τοις εκατό (0,5%) για τα προϊόντα φυτικής προέλευσης των καλλιεργειών που παράγονται στο σύνολό τους (αμιγώς) και αποκλειστικά σε «ελεγχόμενο περιβάλλον» μίας γεωργικής εκμετάλλευσης, όπως αυτό καθορίζεται από τους σχετικούς Κανονισμούς Ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α. Τα πρόσωπα που υπάγονται στη διάταξη αυτή μπορούν με αίτησή τους να ζητήσουν την εξαίρεσή τους από την ασφάλιση αυτή.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 3877/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Δεν υπόκεινται στην υποχρέωση καταβολής της ειδικής ασφαλιστικής εισφοράς υπέρ του ΕΛ.Γ.Α. οι καλλιέργειες δασικών και αγροτικών προϊόντων, καθώς και η αλιευτική παραγωγή που εξαιρούνται από την ασφαλιστική κάλυψη, σύμφωνα με τους κανονισμούς ασφάλισης που ισχύουν.»

3. Οι περιπτώσεις β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 3877/2010 αντικαθίστανται ως εξής:

«β) τη μέση παραγωγή ανά στρέμμα ή δένδρο των δηλούμενων καλλιεργειών και

γ) τη μέση αξία του παραγόμενου προϊόντος ανά κιλό ή τεμάχιο, ανάλογα με την καλλιέργεια.»

4. Το άρθρο 17 του ν. 3877/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

#### «Άρθρο 17 Εκτιμητές

Η εκτιμητική διαδικασία των ζημιών διέπεται από το σχετικό κανονισμό του ΕΛ.Γ.Α.. Σε περίπτωση εκτεταμένων ζημιών για την εκτίμηση των οποίων το τακτικό προσωπικό του ΕΛ.Γ.Α. δεν επαρκεί, καθήκοντα εκτιμητή μπορεί επίσης να ανατίθενται και σε υπαλλήλους των ειδικοτήτων που προβλέπει ο σχετικός κανονισμός του ΕΛ.Γ.Α., του στενού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, μετά από έγκριση των Υπηρεσιών τους, καθώς

και σε εποχικό προσωπικό των παραπάνω ειδικοτήτων που προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2190/1994 (Α' 28).»

5. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 3877/2010, όπως η παράγραφος αυτή προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 4061/2012 (Α' 66), προστίθενται εδάφια, ως εξής:

«Οι αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο αποζημιώσεις των ανταποκριτών του ΕΛ.Γ.Α. και των απασχολούμενων σε όλα τα στάδια της ασφαλιστικής και εκτιμητικής διαδικασίας δεν εμπίπτουν στους περιορισμούς των παραγράφων 2 και 4 του άρθρου 21 του ν. 4024/2011 (Α' 226), υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό ετήσιο ποσό των ως άνω αποζημιώσεων δεν υπερβαίνει τα τρεις χιλιάδες εξακόσια (3.600) ευρώ. Τα παραπάνω ισχύουν και για το συνολικό ετήσιο ποσό αποζημιώσεων του έτους 2014.»

6. Η παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2342/1995 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ενεργητική προστασία κατά την έννοια του παρόντος νόμου είναι η λήψη προληπτικών μέτρων και η χρησιμοποίηση τεχνολογικών μέσων ή οποιουδήποτε άλλου μέσου ή μεθόδου, για την αποτροπή ή μείωση των ζημιών που προξενούνται στη γεωργική παραγωγή, στο φυτικό, ζωικό και έγγειο κεφάλαιο των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, από φυσικούς κινδύνους, παθήσεις και ασθένειες που ορίζονται στο άρθρο 5 του ν. 3877/2010 (Α' 160). Για κινδύνους που δεν αναφέρονται στο ως άνω άρθρο, η προϋπόθεση ένταξης των μέσων ή των μεθόδων πρόληψης είναι η χρηματοδότησή τους από επιχορηγούμενες δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της Αγροτικής Ανάπτυξης.»

### Άρθρο 14

#### Παράταση παραχώρησης χρήσης αγροτικών ακινήτων και λειτουργίας επαγγελματικών σχολών ΕΠΑΣ

1. Οι αποφάσεις παραχώρησης χρήσης αγροτικών ακινήτων σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες ή σε ανέργους εγγεγραμμένους στα μητρώα ανέργων του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, που εκδόθηκαν από τον οικείο Περιφερειάρχη ή το εξουσιοδοτημένο από αυτόν όργανο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 168 του ν. 4099/2012 και το άρθρο 37 παρ. 14 εδάφιο γ' του ν. 4235/2014, παρατείνονται έως 31.10.2016.

2. Η λειτουργία των Επαγγελματικών Σχολών (ΕΠΑΣ) του ν. 3475/2006 (Α' 146), αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, παρατείνεται και για το σχολικό έτος 2016-2017 και παύει την 15η Σεπτεμβρίου 2017.

### Άρθρο 15

#### Εθνικό πρόγραμμα συλλογής και διαχείρισης νεκρών ζώων

1. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, δια της Διεύθυνσης Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης καταρτίζει και θέτει σε εφαρμογή, Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής και Διαχείρισης νεκρών ζώων (ΕΠΣΥΔ) προκειμένου να διασφαλισθεί η προστασία της δημόσιας υγείας, της υγείας των ζώων και του περιβάλλοντος.

2. Το ΕΠΣΥΔ είναι πολυετές πρόγραμμα, το οποίο περιλαμβάνει τους στρατηγικούς στόχους και τις προ-

τεραιότητες στον τομέα διαχείρισης των νεκρών ζώων, την κατανομή των πόρων, την κατάταξη των σχετικών δραστηριοτήτων με βάση την ανάλυση κινδύνων, τον καθορισμό των αρμόδιων αρχών υλοποίησης αυτού, καθώς και την ανάπτυξη συστήματος εποπτείας για την ορθή συλλογή, διαχείριση και τελική διάθεση των νεκρών ζώων της χώρας.

3. Το ΕΠΣΥΔ χρηματοδοτείται από το Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας (ΤΓΚ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μέσω ανταποδοτικού τέλους. Για τη χρηματοδότηση του προγράμματος μέσω του ΤΓΚ καθορίζεται ετήσιο, ανταποδοτικό τέλος ανά ζώο για τη συλλογή και διαχείριση των νεκρών ζώων, σε κάθε κτηνοτροφική εκμετάλλευση της χώρας, σύμφωνα με τον αριθμό των ζώων αυτής, όπως δηλώνεται για τους πληθυσμούς αιγοπροβάτων και χοιρινών κατά την ετήσια απογραφή, καθώς και για τους πληθυσμούς των βοοειδών, από τα ετήσια στοιχεία του ηλεκτρονικού μητρώου της εκμετάλλευσης βοοειδών στο τέλος κάθε έτους, που αποτυπώνονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το ανταποδοτικό τέλος καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες είσπραξης μέσω του προγράμματος ΟΣΔΕ.

4. Το ΕΠΣΥΔ υλοποιείται από φορείς που παρέχουν υπηρεσίες συλλογής - απομάκρυνσης και καταστροφής - διαχείρισης των νεκρών ζώων. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διενεργεί κάθε τρία (3) έτη, Διεθνή Ανοιχτό Διαγωνισμό, ο οποίος αφορά όλη την επικράτεια ή μέρος αυτής (Περιφέρεια/ες), μέσω του οποίου προκύπτει ανάδοχος/οι για τη μεταφορά νεκρών ζώων και για τη διαχείριση αυτών σε εγκεκριμένες μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων.

5. Η έγκριση και η αναπροσαρμογή του ΕΠΣΥΔ, ο τρόπος υλοποίησης, παρακολούθησης και εποπτείας του προγράμματος, οι διαδικασίες συλλογής και διαχείρισης των νεκρών ζώων περιλαμβανομένης και της χρήσης αυτών για σίτιση πτωματοφάγων αρπακτικών και ζώων ζωολογικών κήπων, καθώς και οποιοδήποτε σχετικό θέμα με το πρόγραμμα, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός πέντε (5) μηνών από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου.

6. Ειδικά για το έτος 2016 εφαρμόζεται και πρόγραμμα περισυλλογής και διαχείρισης των νεκρών βοοειδών, αιγών και προβάτων, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση διενέργειας εξετάσεων για Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ), χρηματοδοτούμενο από τον προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι Περιφέρειες στις οποίες εφαρμόζεται το πρόγραμμα, οι αρμόδιες αρχές εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησής του, οι προϋποθέσεις ανάδειξης των φορέων υλοποίησης του προγράμματος και οι υποχρεώσεις τους, η δαπάνη για την υλοποίησή του, η κατανομή των πιστώσεων ανά Περιφέρεια και κάθε θέμα σχετικό με το πρόγραμμα.

#### **Άρθρο 16**

##### **Τροποποίηση διατάξεων του ν. 1564/1985 (Α'164)**

1. Μετά την παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 1564/1985 προστίθεται παράγραφος 3α ως εξής:

«3α. Δεν απαιτείται γνώμη της επιτροπής του άρθρου 20 και των κατά περίπτωση αρμόδιων οργανισμών και λοιπών φορέων της παραγράφου 1 του άρθρου 7, για τις υπουργικές αποφάσεις της παραγράφου 3, που εκδίδονται σε συμμόρφωση προς την αντίστοιχη νομοθεσία των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

2. Μετά την παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 1564/1985, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Η απόκτηση, από άλλα κράτη - μέλη, πολλαπλασιαστικού υλικού καλλιεργούμενων φυτικών ειδών του άρθρου 3, επιτρέπεται στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (Μ.Α.Α.Ε.) σύμφωνα με το ν. 3874/2010 (Α'151), αποκλειστικά και μόνο για τις ανάγκες των αγροτικών τους εκμεταλλεύσεων με σκοπό την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, χωρίς να απαιτείται για τα πρόσωπα αυτά η κατοχή άδειας επιχείρησης εμπορίας του υλικού αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες της πραγματοποίησης των ελέγχων που απαιτούνται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου.»

#### **Άρθρο 17**

##### **Ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης και τα ζωικά υποπροϊόντα**

1. Στη Διεύθυνση Υγιεινής και Ασφάλειας Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ιδρύονται και λειτουργούν ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης και τα ζωικά υποπροϊόντα.

2. Η καταχώριση στοιχείων στις παραπάνω ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων είναι υποχρεωτική για τις αρμόδιες αρχές επισήμου ελέγχου και τις επιχειρήσεις, όπου αυτό απαιτείται, που εμπλέκονται στους τομείς τροφίμων ζωικής προέλευσης και ζωικών υποπροϊόντων.

3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν στην καταχώριση στοιχείων και δεδομένων στις ηλεκτρονικές βάσεις, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

#### **Άρθρο 18**

##### **Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4036/2012 (Α' 8)**

1. Η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής:

«4. Αρμόδια Αρχή για την αξιολόγηση των υποβληθέντων στοιχείων, ως απαιτούνται τόσο για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων και των προσθέτων αυτών στην αγορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 όσο και για την έγκριση δραστικών και λοιπών ουσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009, είναι το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή κοινές υπουργικές αποφάσεις στην περίπτωση συναρμοδιότητας, μπορεί να ορίζονται και άλλες αρμόδιες αρχές αξιολόγησης που πληρούν τις επιστημονικές προϋποθέσεις, αν κριθεί αναγκαίο.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χορηγείται, ανακαλείται, ανανεώνεται ή,

στις περιπτώσεις που από την αρμόδια αρχή του άρθρου 3 εφαρμόζεται αξιολόγηση, τροποποιείται η άδεια διάθεσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009.»

3. Η παρ. 5 του άρθρου 5 του ν. 4036/2012 τροποποιείται ως εξής:

«5. Η θητεία των μελών της Επιτροπής είναι διετής. Η συμμετοχή του κάθε μέλους δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο θητείες εξαιρουμένων των εκπροσώπων των φορέων.»

4. Η παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Όποιος εισάγει, χρησιμοποιεί για επαγγελματική χρήση, διακινεί, διαθέτει καθ' οιονδήποτε τρόπο, έστω και δωρεάν, ανταλλάσσει, μεταφέρει φυτοπροστατευτικά προϊόντα πέραν της ημερομηνίας λήξης που αναγράφεται ή προκύπτει από τη συσκευασία ή την ετικέτα, τα οποία εμφανίζουν μη επιτρεπτές αποκλίσεις στην εγγυημένη σύνθεση ή στις φυσικοχημικές ιδιότητές τους σε σχέση με τις οριζόμενες στο φάκελο που αφορά στην άδεια που χορηγήθηκε για τη διάθεσή τους στην αγορά, τιμωρείται με πρόστιμο από χίλια (1.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ. Τα ακατάλληλα φυτοπροστατευτικά προϊόντα δεσμεύονται και καταστρέφονται, με δαπάνη που βαρύνει αποκλειστικά τον υπεύθυνο για την παράβαση.»

5. Η παρ. 11 του άρθρου 9 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«11. Όποιος διαθέτει στην αγορά σκευάσματα που περιέχουν μακρο-οργανισμούς και τα οποία δεν έχουν εγγραφεί στο σχετικό κατάλογο που τηρεί η αρμόδια αρχή ή διαθέτει στην αγορά τέτοια σκευάσματα χωρίς να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που έχει θέσει η αρμόδια αρχή για την εγγραφή τους, τιμωρείται με πρόστιμο από χίλια (1.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ και η παρτίδα των σκευασμάτων αυτών αποσύρεται με δαπάνες που βαρύνουν εξ ολοκλήρου τους υπεύθυνους για την παράβαση.»

6. Η παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Όποιος εισάγει, χρησιμοποιεί για επαγγελματική χρήση, διακινεί, διαθέτει καθ' οιονδήποτε τρόπο, έστω και δωρεάν, ανταλλάσσει, μεταφέρει φυτοπροστατευτικά προϊόντα πέραν της ημερομηνίας λήξης που προκύπτει από τη συσκευασία ή την ετικέτα, τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις (3) μήνες έως ένα (1) έτος.»

7. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4036/2012 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Στην κατάρτιση και την τροποποίηση του εθνικού σχεδίου δράσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 2 της Οδηγίας 2003/35/ΕΚ (ΕΕ L 156) που είναι σχετικές με τη συμμετοχή του κοινού σε σχέδια και προγράμματα.»

8. α) Η παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 49α του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 13, 45, και 49, εκτός αυτών που αφορούν παραβάσεις του άρθρου 38, και ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι παραβάτες έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης. Η ένσταση κατατίθεται στη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των αποφάσεων επιβολής προστίμου.

Για τη συζήτηση των ενστάσεων συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πενταμελής επιτροπή, η οποία αποτελείται από δύο εκπροσώπους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τους αναπληρωτές τους και από έναν εκπρόσωπο πανεπιστημιακού ιδρύματος σχετικού με το αντικείμενο, του Μπενακειού Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου και του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.), με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι προτείνονται από τους ως άνω φορείς. Πρόεδρος της επιτροπής ορίζεται ένας από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και γραμματέας υπάλληλος της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ίδιου Υπουργείου. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζονται τα μέλη της επιτροπής και καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της.

2. Κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων που αφορούν παραβάσεις του άρθρου 38, και ενώπιον του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι παραβάτες έχουν το δικαίωμα υποβολής ένστασης. Η ένσταση κατατίθεται στη Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση των αποφάσεων επιβολής προστίμου.

Για τη συζήτηση των ενστάσεων συνιστάται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων τριμελής επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η σύνθεση, ο τρόπος λειτουργίας και κάθε σχετικό θέμα.»

β) Μετά την παρ. 3 του άρθρου 49α του ν. 4036/2012 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Για την εξέταση των ενστάσεων των παραγράφων 1 και 2, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η υποβολή παραβόλου ποσού ύψους ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας του προστίμου που έχει επιβληθεί. Το παράβολο κατατίθεται στο Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής ευδοκίμησης της ένστασης, η αξία του παραβόλου επιστρέφεται στον ενδιαφερόμενο.»

9. Η περίπτωση ξ' της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4036/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«ξ) Οι τεχνικές διαδικασίες, ο τρόπος και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό μέτρο για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 396/2005, του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009 και τη συμμόρφωση προς την Οδηγία 2009/128/ΕΚ ως και οι διαδικασίες παραλλήλου εμπορίου και οι διαδικασίες και το υλικό κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων.»

10. Μετά την παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4036/2012 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Για όσους κατέχουν άδεια εμπορίας γεωργικών φαρμάκων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 220/1973 (Α' 272) και του π.δ. 353/1974 (Α' 138), οι διατάξεις της παρ. 32 του άρθρου 20 του ν. 3399/2005 (Α' 255) εξακολουθούν να ισχύουν και μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Τα ίδια φυσικά πρόσωπα δικαιούνται να εκδίδουν συνταγές σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 35, μέχρι τη συνταξιοδότησή τους.»

11. Στο τέλος της παρ. Α' «Φυτοπροστατευτικά προϊόντα» του Παραρτήματος Α' του ν. 4036/2012 προστίθεται περίπτωση 53 ως εξής:

«53) Παράβολο για την προπαρασκευαστική συνάντηση με σκοπό την κατάθεση πρότασης προς τη Χώρα, ως κράτος - μέλος εισηγητής που εξετάζει την αίτηση, κατά την έννοια του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΚ) 1107/2009/ΕΚ.»

12. Μετά την περίπτωση ιβ΄ της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 4036/2012 προστίθεται περίπτωση ιγ΄ ως εξής:

«ιγ) έναν εκπρόσωπο του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ως μέλος.»

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

### Άρθρο 19 Μεταβατικές διατάξεις

1. Έξι (6) μήνες μετά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, για κάθε Περιφέρεια της Χώρας δύναται να καταρτίζονται προσωρινά διαχειριστικά σχέδια βόσκησης, σε μία ή περισσότερες Περιφερειακές Ενότητες, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες των βοσκήσιμων γαιών της κάθε περιοχής. Για τα προσωρινά διαχειριστικά σχέδια βόσκησης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 3, 5, 6 και 7.

2. Μέχρι την έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, η χρήση της βοσκής εντός των βοσκήσιμων γαιών επιτρέπεται υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις της δασικής νομοθεσίας.

3. Η προστασία και διαχείριση βοσκήσιμων γαιών, στις οποίες υπάγονται και εκτάσεις των ακινήτων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4061/2012 γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

4. Παρατείνεται για τη θερινή περίοδο του έτους 2015 η εκμίσθωση των δημοτικών εκτάσεων στους μετακινούμενους κτηνοτρόφους που μίσθωσαν το έτος 2014 τις εκτάσεις αυτές. Το ύψος του αντιτίμου για τη θερινή περίοδο του έτους 2015 παραμένει το ίδιο με εκείνο του έτους 2014.

5. Μέχρι την έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης του άρθρου 3, η κατανομή επιλέξιμων βοσκότοπων στους κτηνοτρόφους της Χώρας, πραγματοποιείται σύμφωνα με την αριθμ. 873/55993/20.5.2015 (Β΄942) κοινή απόφαση του Υπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

### Άρθρο 20 Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν:

- α) Το άρθρο 103 του ν.δ. 86/1969 (Α΄7).
- β) Οι παράγραφοι 2 και 2α του άρθρου 60 του ν. 4264/2014 (Α΄118).
- γ) Η παρ. 1 του άρθρου 5 του β.δ. 24-9/20.10.1958 (Α΄171).
- δ) Το εδάφιο ε΄ της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4061/2012 (Α΄66).
- ε) Η παρ. 5 του άρθρου 6 και η παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 3877/2010 (Α΄160).

στ) Η υπ΄ αριθμ. 3287/127664/17.12.2012 (Β΄3468) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή στις ως άνω καταργούμενες διατάξεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος.

### Άρθρο 21

#### Θέματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 (Α΄ 193), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4342/2015 (Α΄ 143), προστίθενται εδάφια, ως ακολούθως:

«Το ποσοστό αυτό ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αφού οριστικοποιηθεί ο αριθμός των αποφοίτων των προηγούμενων ετών που θα διαγωνισθούν με το σύστημα που ίσχυσε το σχολικό έτος 2014-2015, ώστε να τους αποδοθεί ποσοστό θέσεων κατά προσέγγιση ανάλογο με το ποσοστό τους σε σχέση με το σύνολο των υποψηφίων του σχολικού έτους 2015-2016. Το ανωτέρω ποσοστό θα αποδοθεί στα κατά περίπτωση συναρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να ορισθεί ο αριθμός εισακτέων της κατηγορίας αυτής για τα Τμήματα και τις Σχολές που τα αφορούν, με κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.»

### Άρθρο 22

Το άρθρο 183 του ν. 4001/2011 (Α΄ 179), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 17 του ν. 4203/2013 (Α΄ 235) αντικαθίσταται στο σύνολό του ως εξής:

#### «Άρθρο 183

Παράταση λειτουργίας λατομείων αδρανών υλικών, βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και σχιστολιθικών πλακών

1. Ορίζεται η 31η.12.2017, ως χρόνος λήξης της τελευταίας «παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης» ή της μίσθωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 1428/1984 (Α΄ 43), όπως ισχύει, των λατομείων αδρανών υλικών που λειτουργούν είτε εντός λατομικών περιοχών ή χώρων συγκέντρωσης λατομικών επιχειρήσεων του άρθρου 15 του ν. 1515/1985 (Α΄ 18) είτε κατά τις διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφοι 2α και 2β του ν.1428/1984 (Α΄ 43) είτε των λατομείων αδρανών υλικών που έχουν ενταχθεί στη ρύθμιση του άρθρου 17 του ν. 4203/2013 (Α΄ 235) εφόσον δεν έχει λήξει η ισχύς της αντίστοιχης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης της παρ. 2 του άρθρου 57 του ν. 998/1979 αν πρόκειται για δάσος ή δασική έκταση ή σε περίπτωση που έχει λήξει η ισχύς αυτών, έχει κατατεθεί εμπροθέσμως αίτημα για την ανανέωση της ισχύος αυτών.

Για την κατά το προηγούμενο εδάφιο παράταση της λειτουργίας:

Α) Εφαρμόζονται οι πλέον πρόσφατα εγκεκριμένοι περιβαλλοντικοί όροι και εγκρίσεις του λατομείου, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1428/1984, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 9 του ν. 2115/1993 (Α΄ 15). Σε περίπτωση λήξης της ισχύος της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή της έγκρισης επέμβασης στο δάσος ή τη δασική έκταση μετά τη χορήγηση της προβλεπόμενης από το παρόν άρθρο παρατάσεως, επιτρέπεται η συνέχιση λειτουργίας τους εφόσον πριν τη λήξη τους έχει κατατεθεί αίτηση ανανέωσης περιβαλλοντικών όρων. Σε κάθε περίπτωση και μέχρι τη λήψη των νέων εγκρίσεων δεν θα πρέπει να μεταβάλλεται η έκταση για την



οποία έχουν χορηγηθεί οι περιβαλλοντικοί όροι και να τροποποιείται η διαδικασία εκμετάλλευσης.

Β) Απαιτείται η ανανέωση των κατά περίπτωση προβλεπόμενων εγγυητικών επιστολών.

Γ) Απαιτείται εγκεκριμένη τεχνική μελέτη εκμετάλλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 4 του «Κανονισμού Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών» (Β' 1227), η οποία καλύπτει όλες τις προβλεπόμενες δραστηριότητες κατά τον αιτούμενο νέο χρόνο παράτασης ή, αν δεν υπάρχει, έχει υποβληθεί αρμοδίως σχετικό αίτημα τροποποίησης/επικαιροποίησης της εγκεκριμένης τεχνικής μελέτης εκμετάλλευσης.

Για τη χορήγηση της ανωτέρω παράτασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου για δημόσια λατομεία ή του Περιφερειάρχη για τα μη δημόσια λατομεία, κατόπιν αιτήσεων του ενδιαφερομένου, συνοδευόμενης από τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την απόδειξη της συνδρομής των υπό Α', Β' και Γ' στοιχείων.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τα λατομεία αδρανών υλικών που λειτουργούσαν με βάση τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 2α του ν. 1428/1984 και δεν έτυχαν της τελευταίας παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης, επειδή στον οικείο νομό, επαρχία ή νήσο είχαν καθορισθεί λατομικές περιοχές, οι οποίες σήμερα δεν υφίστανται λόγω ακύρωσης της απόφασης καθορισμού τους. Σε περίπτωση ενεργοποίησης λατομικής περιοχής στον εν λόγω νομό, επαρχία ή νήσο, τα εν λόγω λατομεία υπάγονται στις ρυθμίσεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Ενεργοποίηση μίας λατομικής περιοχής συνιστά η διενέργεια τουλάχιστον ενός επιτυχούς διαγωνισμού εκμίσθωσης, έστω και ενός λατομικού χώρου εντός αυτής.

Για τη χορήγηση της ανωτέρω παράτασης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, προκειμένου για δημόσια λατομεία ή του Περιφερειάρχη για τα μη δημόσια λατομεία, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, συνοδευόμενης από τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την απόδειξη της συνδρομής των υπό Α', Β' και Γ' στοιχείων.

2. Ομοίως ορίζεται η 31η.12.2017 ως χρόνος λήξης της τελευταίας παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης των λατομείων βιομηχανικών ορυκτών, μαρμάρων και σχιστολιθικών πλακών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 2702/1999 (Α' 70), καθώς και των αντίστοιχων μισθώσεων είτε των λατομείων που έχουν ενταχθεί στη ρύθμιση του άρθρου 17 του ν. 4203/2013 (Α' 235), εφόσον δεν έχει λήξει η ισχύς της αντίστοιχης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και της έγκρισης επέμβασης της παρ. 2 του άρθρου 57 του ν. 998/1979, αν πρόκειται για δάσος ή δασική έκταση ή σε περίπτωση που έχει λήξει η ισχύς αυτών, έχει κατατεθεί εμπροθέσμως αίτημα για την ανανέωση της ισχύος αυτών και με ανάλογη εφαρμογή των προϋποθέσεων των εδαφίων Α', Β' και Γ' της παραγράφου 1 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή η διαπιστωτική πράξη εκδίδεται από την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή.

3. Η ως άνω αίτηση για έκδοση διαπιστωτικής πράξης για αμφοτέρους τις περιπτώσεις 1 και 2, υποβάλλεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, άλλως από τη λήξη κατά περίπτωση της προηγούμενης παράτασης της άδειας εκμετάλλευσης ή της μίσθωσης. Μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης ή την αιτιολογημένη

απόρριψη της σχετικής αίτησης από το ίδιο όργανο, η λειτουργία του λατομείου, για το οποίο έχει υποβληθεί η αίτηση αυτή, συνεχίζεται με τους ίδιους όρους της τελευταίας ισχύουσας σύμβασης μίσθωσης ή άδειας εκμετάλλευσης.

Η παράταση της σύμβασης μίσθωσης ή της άδειας εκμετάλλευσης πραγματοποιείται εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης του ανωτέρω εδαφίου με τους ίδιους όρους και συμφωνίες της τελευταίας ισχύουσας σύμβασης μίσθωσης ή της άδειας εκμετάλλευσης.

4. Η αποκατάσταση του περιβάλλοντος των λατομείων τα οποία νομίμως λειτούργησαν ή λειτουργούν εντός λατομικών περιοχών ή με βάση τις διατάξεις του άρθρου 8 παράγραφοι 2α και 2β του ν. 1428/1984 (Α' 43) όπως ισχύουν και διέκοψαν ή διακόπτονται τη λειτουργία τους χωρίς υπαιτιότητα του έχοντος την εκμετάλλευσή τους, γίνεται σύμφωνα με ειδική μελέτη, οι προδιαγραφές και το χρονοδιάγραμμα της οποίας ορίζονται δια της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. Δ10/Φ68/οικ. 4437/1.3.2001 (Β' 244). Τα ανωτέρω ισχύουν και για τα λατομεία μαρμαρόσκονης - μαρμαροψηφίδας, των οποίων η άδεια εκμετάλλευσης εξεδόθη πριν το 2000 με τις διατάξεις του ν. 669/1977 (Α' 241), σε περίπτωση που δεν καταστεί εφικτή η παράταση της άδειας εκμετάλλευσης ή της σύμβασης μίσθωσης με τις διατάξεις της παραγράφου 2β του άρθρου 8 του ν. 2115/1993 (Α' 15). Οι εκμεταλλευτές των εν λόγω λατομείων οφείλουν να αποκαταστήσουν το περιβάλλον των λατομικών τους χώρων, σύμφωνα με την ως άνω ειδική μελέτη.

5. Για τα λατομεία των παραγράφων 1, 2 και 4 καταβάλλεται από τους έχοντες την εκμετάλλευσή τους «πράσινο τέλος» ύψους ένα τοις εκατό (1%) επί της αξίας των πωλήσεων, το οποίο κατατίθεται σε ειδικό προς τούτο τραπεζικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου. Τα ποσά του λογαριασμού αυτού διατίθενται αποκλειστικά για περιβαλλοντικές δράσεις στην περιοχή του οικείου Δημοτικού Διαμερίσματος στην οποία ασκείται η σχετική λατομική δραστηριότητα.

6. Στις ρυθμίσεις των προηγούμενων παραγράφων δεν υπάγονται τα λατομεία τα οποία έχουν σε ισχύ άδεια εκμετάλλευσης ή μίσθωση, η τελευταία παράταση της οποίας λήγει μετά τις 31.12.2017.»

#### Άρθρο 23

**Τροποποιήσεις στο νόμο 4342/2015 (Α' 143)  
«Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενσωμάτωση  
στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ  
του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του  
Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012,  
«Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση  
των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ  
και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ  
και 2006/32/ΕΚ», όπως τροποποιήθηκε από την  
Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου  
2013, «Για την προσαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ  
του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου  
για την ενεργειακή απόδοση,  
λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας  
της Κροατίας» και άλλες διατάξεις»**

1. Το άρθρο 33 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η προθεσμία του εδαφίου α' και του εδαφίου β' της περίπτωσης β' της παρ. 6 του άρθρου 9 του π.δ. 100/2010

(Α' 177), που προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4178/2013 (Α' 174), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 23 του άρθρου 10 του ν. 4315/2014 (Α' 269), παρατείνεται από 30 Ιουνίου 2015 έως 30 Ιουνίου 2016. Από την 1η Ιουλίου 2016 διαγράφονται αυτοδίκαια από το Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και απολύουν τη δυνατότητα άσκησης της δραστηριότητας οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές που δεν έχουν υποβάλει Πιστοποιητικό Επιτυχούς Εξέτασης.

Τα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης που εκδίδονται κατά το ως άνω χρονικό διάστημα θεωρούνται έγκυρα ως προς κάθε συνέπεια.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν:

α) Τα άρθρα 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15 του ν. 3855/2010.  
β) Τα άρθρα 4, 5, 6 εκτός της παραγράφου 4, 7 και 11 του ν. 3734/2009.

γ) Η παρ. 4 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159).

δ) Η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4122/2013 (Α' 42).

ε) Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, που έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αναφέρεται σε θέμα που ρυθμίζεται από αυτόν.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην παρ. 1 του άρθρου 57 της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθμό 36060/1155/Ε.103/13.6.2013 (Β' 1450) προστίθεται εδάφιο ε' ως εξής:

«ε. Τα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης των εγκαταστάσεων που πραγματοποιούν καύση καυσίμων με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ πενήντα μεγαβάτ (50 MW) και άνω, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του άρθρου 7, με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές που έχουν αναπτυχθεί.»

#### Άρθρο 24

Το άρθρο 10 του ν. 998/1979, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εκδίδεται εντός ενός μηνός από την δημοσίευση του παρόντος, συγκροτούνται σε κάθε νομό, μία ή περισσότερες Τεχνικές Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων επί των πράξεων χαρακτηρισμού που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του ν. 998/1979. Οι Επιτροπές γνωμοδοτούν και για κάθε άλλο θέμα που παραπέμπεται σε αυτές σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

2. Οι Επιτροπές που συγκροτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 αποτελούνται από: α) έναν δασολόγο της Διεύθυνσης Συντονισμού της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης με υπηρεσιακή θητεία τουλάχιστον 15 ετών ή δασολόγο που υπηρετεί σε νομό της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης διάφορο εκείνου, σε έκταση του οποίου αναφέρεται η κρινόμενη πράξη χαρακτηρισμού, με υπηρεσιακή θητεία τουλάχιστον 15 ετών, ως πρόεδρος, β) έναν δασολόγο της Διεύθυνσης Δασών όμορου νομού ή όμορου Δασαρχείου με αυτόν που εξέδωσε την πράξη χαρακτηρισμού, γ) έναν γεωπόνο της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Περιφέρειας, δ) έναν τοπογράφο μηχανικό ή πολιτικό μηχανικό ή υπομηχανικό της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Περιφέρειας, ως μέλη, με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Χρέη γραμματέα

ανατίθενται σε υπάλληλο της Διεύθυνσης Δασών του νομού, προτεινόμενο από τον προϊστάμενο αυτής, με το νόμιμο αναπληρωτή του. Οι Επιτροπές συνεδριάζουν στην έδρα της Διεύθυνσης Δασών του νομού, σε έκταση του οποίου αναφέρεται η πράξη χαρακτηρισμού, εκτός εάν καθορίζεται διαφορετικός τόπος συνεδρίασης με την απόφαση συγκρότησης.

3. Στα μέλη και τους γραμματείς των επιτροπών της παραγράφου 1 δεν καταβάλλεται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε αυτές. Για τις αποφάσεις των Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων που εκδόθηκαν υπό την ισχύ του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το παρόν, καταβάλλεται στα μέλη και τους γραμματείς των οικείων επιτροπών αποζημίωση, το ύψος της οποίας, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο στοιχείο, καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Υποθέσεις που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμούν ενώπιον των Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων του άρθρου 10 του ν. 998/1979 είτε λόγω αναπομπής τους με δικαστική απόφαση είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο, εξετάζονται από τις Επιτροπές της παραγράφου 1 του παρόντος, κατά τη διαδικασία που ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 998/1979. Ομοίως εξετάζονται από τις Επιτροπές αυτές και οι υποθέσεις, για τις οποίες εκδίδονται δικαστικές αποφάσεις ακυρωτικές πράξεων των ανωτέρω Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων για μη νόμιμη συγκρότησή τους λόγω συμμετοχής δικαστικού λειτουργού.

5. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των προβλεπομένων από τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 998/1979, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή της από την παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4280/2014, Δευτεροβαθμίων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων, εντός του οριζόμενου στην παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 εξαμήνου για οποιονδήποτε λόγο, οι υποθέσεις αυτές μεταβιβάζονται και εξετάζονται από τις Τεχνικές Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων της παραγράφου 1 του παρόντος.

6. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, όπου στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας αναφέρονται οι Επιτροπές Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων, νοούνται οι Τεχνικές Επιτροπές Εξέτασης Αντιρρήσεων.»

#### Άρθρο 25

Στο άρθρο 8 παρ. 1 του ν. 3469/2006 (Α' 131), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 του ν. 3536/2007 (Α' 42), από το άρθρο 29 του ν. 3687/2008 (Α' 159) και από το άρθρο 23 του ν. 3801/2009 (Α' 163), προστίθεται περίπτωση ιδ' ως ακολούθως:

«ιδ) Οι αποφάσεις ορισμού των μελών της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής των εξετάσεων πιστοποίησης της ελληνικής γλώσσας, στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού που απευθύνονται σε υπηκόους τρίτων χωρών και σε αιτούντες ασύλου. Οι παραπάνω επιτροπές συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς και με βάση την κ.α. 64410/2015 (Β' 728). Τα καθήκοντα της επιστημονικής επιτροπής αφορούν στον καθορισμό της εξεταστέας ύλης, στη σύνταξη των θεμάτων των γραπτών και προφορικών εξετάσεων,

στην καθοδήγηση των αξιολογητών και στην ανάπτυξη κλίμακας κριτηρίων αξιολόγησης. Τα καθήκοντα της οργανωτικής επιτροπής αφορούν στην οργάνωση και διεξαγωγή των συγκεκριμένων εξετάσεων.»

#### Άρθρο 26

Στην παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 προστίθεται, πριν από το τελευταίο εδάφιο, νέο εδάφιο ως ακολούθως:

«Η προθεσμία για την άσκηση αιτήσεων ακυρώσεως κατά της τεκμερωμένης απόρριψης από τις Δευτεροβάθμιες Επιτροπές Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων των κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4280/2014 εκκρεμών ενώπιόν τους αιτήσεων χαρακτηρισμού εκτάσεων του άρθρου 14 του ν. 998/1979, άρχεται από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος νόμου. Αιτήσεις ακυρώσεως που έχουν τυχόν ασκηθεί μέχρι την ανωτέρω προθεσμία, θεωρούνται νομίμως ασκηθείσες.»

#### Άρθρο 27

Η παρ. 11 του άρθρου 247 του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«11.α. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του εποπτεύοντος Υπουργού και σύμφωνη γνώμη του οικείου οργάνου διοίκησης νομικού προσώπου επιτρέπεται η απόσπαση ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος, στα γραφεία των περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών έως επτά (7) και τριών (3), αντιστοίχως, υπαλλήλων δημόσιων υπηρεσιών και φορέων του δημόσιου τομέα, καθώς και υπαλλήλων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Η διάρκεια των αποσπάσεων είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας των περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών.

Στις αποσπάσεις της παρούσας παραγράφου δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 16 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012 (Α' 54), από την έναρξη ισχύος της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 3979/2011 (Α' 138). Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου καταλαμβάνουν και το ήδη υπηρετούν με απόσπαση προσωπικό στα γραφεία περιφερειαρχών και αντιπεριφερειαρχών.

β. Επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλων ή μελών ειδικού επιστημονικού προσωπικού από νομικά πρόσωπα και φορείς που ανήκουν στο δημόσιο τομέα, όπως εκάστοτε ισχύει, στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.), με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του εποπτεύοντος Υπουργού του νομικού προσώπου ή φορέα στον οποίο ανήκει ο υπάλληλος ή το ειδικό επιστημονικό προσωπικό. Η διάρκεια των αποσπάσεων είναι ίση με τη διάρκεια της θητείας των οργάνων της ΕΝ.Π.Ε..

γ. Στις ανωτέρω αποφάσεις αποσπάσεων καθορίζεται ο φορέας ο οποίος επιβαρύνεται με τη μισθοδοσία των αποσπώμενων, ο οποίος και οφείλει να καταβάλει αναδρομικά τη μισθοδοσία των αποσπώμενων υπαλλήλων που δεν έχει καταβληθεί λόγω εφαρμογής της παρ. 16 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012.»

#### Άρθρο 28

##### **Ρύθμιση θεμάτων προστασίας, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Εθνικού Πάρκου Οροσειράς Ροδόπης (Ε.Π.Ο.Ρ.)**

Η ισχύς της υπ' αριθ. 61762/20.12.2012 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής

Αλλαγής (ΑΑΠ 406) παρατείνεται μέχρι την 20ή Αυγούστου 2016. Έως την κατά το προηγούμενο εδάφιο ημεροχρονολογία εκδίδεται το προβλεπόμενο από την παρ. 1 περίπτωση α' του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160) προεδρικό διάταγμα.

#### Άρθρο 29

Η παρ. 4 του άρθρου 39α του ν. 2859/2000 (Α' 248), «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας», τροποποιείται ως εξής:

Μετά τη φράση «εξαιρούνται τα μεγάλα συγχρηματοδοτούμενα έργα του άρθρου 100 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013» διαγράφεται η τελεία, τίθεται κόμμα και προστίθεται η φράση «,καθώς και τα μεγάλα έργα του άρθρου 39 του Κανονισμού 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006».

#### Άρθρο 30

1. Η παρ. 16 του άρθρου 28 του ν. 4314/2014 (Α' 265) αναριθμείται ως 17 και προστίθεται νέα παράγραφος 16 ως ακολούθως:

«16. Χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ), ως μη επιλέξιμη δημόσια δαπάνη αναγκαία για το έργο, η δαπάνη του μη επιλέξιμου ΦΠΑ: α) για τα συγχρηματοδοτούμενα τεχνικά έργα πλην κρατικών ενισχύσεων που εκτελούν ως δικαιούχοι οι μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο Ανώνυμες Εταιρίες του δημοσίου και β) για συγχρηματοδοτούμενα τεχνικά έργα ύδρευσης και αποχέτευσης, που υλοποιούνται από τρίτους φορείς για λογαριασμό δήμων ή ΔΕΥΑ, εφόσον η Προγραμματική Σύμβαση που διέπει την υλοποίησή τους, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, δεν προβλέπει την έκδοση των τιμολογίων στον κύριο του έργου. Η χρηματοδότηση εφαρμόζεται για έργα για τα οποία δεν βρίσκεται εφαρμογή η παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4281/2014 σχετικά με την αντιστροφή της υποχρέωσης απόδοσης ΦΠΑ, όπως ισχύει, και πραγματοποιείται μετά από αίτημα του δικαιούχου στο οποίο τεκμηριώνεται ότι οι υφιστάμενες ταμειακές ροές δεν επιτρέπουν την ομαλή χρηματοδότηση της συγχρηματοδοτούμενης πράξης. Κατά τα λοιπά, εξακολουθεί να ισχύει η διάταξη της παρ. 11 του άρθρου 25 του ν. 3614/2007 (Α' 267), καθώς και η κατ' εξουσιοδότησή της εκδοθείσα κοινή υπουργική απόφαση, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Οι ανωτέρω διατάξεις ισχύουν από την έναρξη ισχύος της κ.α. 50244/ΕΥΘΥ 1125/2014 (Β' 2856) και βρίσκουν εφαρμογή για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα των προγραμματικών περιόδων 2007 - 2013 και 2014 - 2020.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 41 του ν. 4314/2014 (Α' 265) τροποποιείται ως εξής:

«5. Το υπάρχον προσωπικό των Κοινών Τεχνικών Γραμματειών (Κ.Τ.Γ.) των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π.) Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας της περιόδου 2007-2013 στελεχώνει τις Κ.Τ.Γ. των Ε.Π. της περιόδου 2014-2020 μετά από εσωτερική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και κατόπιν ειδικής διαδικασίας αξιολόγησης από Επιτροπή, η οποία συστήνεται για το σκοπό αυτόν. Για την κάλυψη των υπολοίπων θέσεων των Κ.Τ.Γ. των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της περιόδου 2014-2020, δημοσιεύεται ανοιχτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.»

3. Η παρ. 18 του άρθρου 59 του ν. 4314/2014 (Α' 265) τροποποιείται ως ακολούθως:

«18. Οι υπάρχουσες συμβάσεις ορισμένου χρόνου των στελεχών των κοινών Τεχνικών Γραμματειών των Ε.Π. Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας 2007-2013 παρατείνονται μετά τη λήξη τους μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών κλεισίματος των ενταγμένων πράξεων και πάντως όχι πέραν του οκταμήνου από την ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών των ΕΠ κοινές Τεχνικές Γραμματείες των ΕΠ Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας 2007-2013, έπειτα από τις σχετικές αποφάσεις των αντίστοιχων Επιτροπών Παρακολούθησης, ασκούν καθήκοντα Κοινών Γραμματειών έως το τέλος του 2016 για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα 2014-2020 του στόχου Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία.»

### Άρθρο 31

#### Συνέχιση λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης

1. α) Οι Ο.Τ.Α. και οι φορείς αυτών που υλοποιούν την πράξη «Σύσταση και Δημιουργία Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης» και συγχρηματοδοτήθηκαν ή συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, δύνανται να συνεχίσουν τη λειτουργία των υφιστάμενων στο πλαίσιο της πράξης αυτής δομών μετά τη λήξη της συγχρηματοδοτούμενης περιόδου και έως την ένταξη των Πράξεων ή την υπογραφή των Συμβάσεων για τις Πράξεις αυτές ή για τη μετεξέλιξη αυτών στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 του ΕΣΠΑ και πάντως όχι πέραν της 31ης Ιανουαρίου 2016, με απόφαση του Δημοτικού ή Περιφερειακού Συμβουλίου ή του αντίστοιχου Διοικητικού Συμβουλίου, προκειμένου περί νομικού προσώπου των Ο.Τ.Α., στην οποία πρέπει να διαλαμβάνεται ειδικώς περί της πρόβλεψης των απαιτούμενων πιστώσεων στον οικείο προϋπολογισμό.

β) Οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου του απασχολούμενου στις υπηρεσίες της προηγούμενης περίπτωσης προσωπικού παρατείνονται από τη λήξη τους έως την ένταξη των πράξεων ή την υπογραφή των συμβάσεων για τις πράξεις αυτές ή για την μετεξέλιξη αυτών στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και πάντως όχι πέραν της 31ης Ιανουαρίου 2016. Οι συμβάσεις του προσωπικού του προηγούμενου εδαφίου σε καμία περίπτωση δεν μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

γ) Η χρηματοδότηση για την καταβολή της μισθοδοσίας του απασχολούμενου, σύμφωνα με την περίπτωση β' προσωπικού και τις δαπάνες λειτουργίας των αντίστοιχων δομών από τη λήξη της συγχρηματοδοτούμενης περιόδου μέχρι την ένταξη των Πράξεων ή την υπογραφή των Συμβάσεων για τις Πράξεις αυτές ή για τη μετεξέλιξη αυτών στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 του ΕΣΠΑ, εφόσον αποφασιστεί η συνέχισή τους, σύμφωνα με την περίπτωση α' και πάντως όχι πέραν της 31ης Ιανουαρίου 2016 θα καλυφθεί από ίδιους πόρους των αντίστοιχων Ο.Τ.Α..

2. Μετά την ένταξη των πράξεων που αφορούν τις υπηρεσίες της προηγούμενης παραγράφου ή την υπογραφή των συμβάσεων για τις πράξεις αυτές ή για τη μετεξέλιξη αυτών στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, το προσωπικό που απασχολείται στις υπηρεσίες αυτές με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, συνεχίζει να προσφέρει τις

υπηρεσίες του, με την ίδια σχέση εργασίας στα ίδια προγράμματα ή στη μετεξέλιξη αυτών στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 του ΕΣΠΑ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 (Α' 28).

3. Κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος ρυθμίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

4. Η παρούσα διάταξη ισχύει από 1η Νοεμβρίου 2015.

### Άρθρο 32

Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 26 του ν. 4210/2013 (Α' 254) καταργείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Η προϋπόθεση του ενεργού αθλητή χωρίς διακοπή της αθλητικής του δραστηριότητας, κατά την περίπτωση 2 της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4115/2013, δεν εφαρμόζεται για την εισαγωγή αθλητών στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.»

### Άρθρο 33

#### Τροποποίηση διατάξεων των νόμων 674/1977 (Α' 242), 4061/2012 (Α' 66), 4039/2012 (Α' 5), 1565/1985 (Α' 64) και 4056/2012 (Α' 52)

1. Το άρθρο 22 του ν. 674/1977, όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

α) Μετά την περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 22 του ν. 674/1977 προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ) όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παραγράφου 3, όπως ισχύει.»

β) Μετά την παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 674/1977 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Οι κάτοχοι αγροτεμαχίων αναδασμού, κυρωμένου μέχρι τη δημοσίευση της παρούσας διάταξης, θεωρούνται κύριοι αυτών, εφόσον εισέφεραν στον αναδασμό κατεχόμενα δημόσια αγροτεμάχια που τα απέκτησαν με νόμιμο τίτλο από επαχθή αιτία.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4061/2012, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης συνιστάται τριμελής Επιτροπή Ελέγχου και Νομιμότητας, με μέλη, έναν εκπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, έναν διοικητικό υπάλληλο κατηγορίας ΠΕ και έναν υπάλληλο με πτυχίο τοπογράφου μηχανικού ή γεωπόνου, καθώς και τους αναπληρωτές τους. Ως γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η Επιτροπή συγκροτείται με πράξη του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Κάθε μέλος της Επιτροπής δεν μπορεί να συμμετάσχει σε αυτή παρά μόνο μία φορά ανά τέσσερα (4) έτη.»

3. Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4061/2012 προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ) Εξετάζει την ενδικοφανή προσφυγή κατά της απόφασης της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών του άρθρου 14, για υποθέσεις των άρθρων 22, 23 και 24.»

4. Μετά το άρθρο 20 του ν. 4061/2012 προστίθεται άρθρο 20α ως εξής:

### «Άρθρο 20α

#### Αρμόδια δικαστήρια

Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει προσφυγή στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια κατά της

απόφασης της Επιτροπής Ελέγχου και Νομιμότητας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίησή της στον ενδιαφερόμενο ή διαφορετικά από τότε που έλαβε γνώση αυτής.»

5. Το άρθρο 25 του ν. 4061/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 25

Ενδικοφανής προσφυγή

Ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου και Νομιμότητας, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ασκήσει ενδικοφανή προσφυγή, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης της Επιτροπής Θεμάτων Γης και Επίλυσης Διαφορών που εκδίδεται κατ' εφαρμογή των άρθρων 22, 23 και 24 και να ζητήσει την ακύρωση ή την τροποποίησή της, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 25 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Η Επιτροπή αποφαινεται εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών για την απόρριψη ή μη της προσφυγής. Εφόσον κατατεθεί προσφυγή, η αρμόδια Επιτροπή Θεμάτων Γης και Επίλυσης διαφορών οφείλει να αποστείλει στην Επιτροπή Ελέγχου και Νομιμότητας υπόμνημα με τις απόψεις της για καθένα από τους προβαλλόμενους λόγους της προσφυγής, καθώς και κάθε στοιχείο που αφορά την υπόθεση και είναι χρήσιμο για την εξέταση της υπόθεσης.»

6. Η παρ. 15 του άρθρου 9 του ν. 4039/2012, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«15. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται ο δήμος και οι σύνδεσμοι δήμων, που επιχορηγούνται για τη δημιουργία και λειτουργία καταφυγίου αδέσποτων ζώων συντροφιάς και για την υλοποίηση των ενεργειών διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, το ύψος, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης, η σύσταση και συγκρότηση συλλογικών οργάνων, η διενέργεια ελέγχων και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση εξουσιοδοτείται ο οικείος Περιφερειάρχης για τον ορισμό των μελών των συλλογικών οργάνων που προβλέπονται σε αυτήν.»

7. Η περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 11 του ν. 1565/1985, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Όποιος, πάνω από μία φορά, υποπίπτει στην ίδια παράβαση της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 1.»

8. Το άρθρο 6 του ν. 4056/2012, όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

α) Τα πέντε τελευταία εδάφια της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4056/2012, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«Εντός τριών (3) ημερών και εφόσον ο φάκελος περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία εκδίδεται άδεια προέγκρισης εγκατάστασης, η οποία έχει την ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της τελευταίας και όχι πλέον του ενός (1) έτους ή των δύο (2) ετών, αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει. Για τον έλεγχο συνδρομής των ανωτέρω προϋποθέσεων, η αρμόδια επιτροπή σταυλισμού, μετά από επιτόπιο έλεγχο, συντάσσει σχετικό πρακτικό, εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση του φακέλου.

Εντός της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση μέχρι την ολοκλήρωση των απαιτούμενων, κατά περίπτωση,

πιστοποιήσεων ή εγκρίσεων, εντός χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή τα δύο (2) έτη, αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 998/1979, όπως ισχύει, η ΑΑΑ εκδίδει την άδεια εγκατάστασης εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1. Αν διαπιστωθεί οποιαδήποτε παράλειψη ή παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία ή έλλειψη δικαιολογητικών, η ΑΑΑ καλεί τον ενδιαφερόμενο να αποκαταστήσει ή να συμπληρώσει τις διαπιστωθείσες ελλείψεις, εντός των ως άνω προθεσμιών. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας ή ελλιπούς συμμόρφωσης ή μη τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 η αίτηση απορρίπτεται και σφραγίζονται οι τυχόν εγκαταστάσεις.»

β) Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4056/2012, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η άδεια προέγκρισης εγκατάστασης έχει την ισχύ άδειας εγκατάστασης μέχρι την έκδοση της τελευταίας και όχι πλέον του ενός (1) έτους ή των δύο (2) ετών αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 998/1979, όπως ισχύει.»

γ) Η περίπτωση β' της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4056/2012, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Η επιτόπια διαπίστωση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης γίνεται με αυτοψία και σύνταξη σχετικού πρακτικού από την αρμόδια επιτροπή σταυλισμού, εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης για άδεια εγκατάστασης. Εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου και σε κάθε περίπτωση μέχρι την ολοκλήρωση των απαιτούμενων, κατά περίπτωση, πιστοποιήσεων ή εγκρίσεων, εντός χρονικού διαστήματος, το οποίο δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή τα δύο (2) έτη, αν πρόκειται για κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 998/1979, όπως ισχύει, η ΑΑΑ εκδίδει την άδεια εγκατάστασης, εφόσον διαπιστωθεί η συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης και η ορθότητα των στοιχείων που δηλώνει ο ενδιαφερόμενος φορέας και ο μηχανικός ή γεωτεχνικός, κατά το στάδιο της χορήγησης άδειας προέγκρισης εγκατάστασης. Αν διαπιστωθεί οποιαδήποτε παράλειψη ή παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία ή έλλειψη δικαιολογητικών, η ΑΑΑ καλεί τον ενδιαφερόμενο να αποκαταστήσει ή να συμπληρώσει τις διαπιστωθείσες ελλείψεις, εντός των ως άνω προθεσμιών. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας ή ελλιπούς συμμόρφωσης ή μη τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, η αίτηση απορρίπτεται και σφραγίζονται οι τυχόν εγκαταστάσεις.»

9. Η παρ. 6 του άρθρου 11 του ν. 4056/2012, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η Επιτροπή ενστάσεων εξετάζει τη νομιμότητα της κάθε απόφασης, μετά τη λήψη του φακέλου από την ΑΑΑ και εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή την απορριψη της στον Γενικό Γραμματέα για την έκδοση σχετικής απόφασης.»

10. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου καταργούνται:

α) Η παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4061/2012, όπως ισχύει.

β) Το εδάφιο δ' της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4061/2012, όπως ισχύει.

γ) Η παρ. 7 του άρθρου 4 του 1565/1985, όπως ισχύει.

### Άρθρο 34

1. Η παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4272/2014 (Α' 145), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Δύνεται να παραταθεί η θητεία των υπηρετούντων σε Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Φ.Π.Υ.Υ.) κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου επικουρικών ιατρών μέχρι τις 30.9.2016, εάν η θέση δεν έχει προκηρυχθεί, υπό την προϋπόθεση να υπάρχει ανάλογη πίστωση στον προϋπολογισμό του νοσοκομείου ή της οικείας Δ.Υ.Πε.»

2. Το πρώτο εδάφιο της πρώτης υποπαραγράφου της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 4320/2015, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Παρατείνεται μέχρι τις 30.9.2016 η θητεία του επικουρικού προσωπικού της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3329/2005 (Α' 81), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 4052/2012 (Α' 41), που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος σε Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Φ.Π.Υ.Υ.)»

3. Η περίπτωση ε' της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3580/2007 (Α' 134), όπως αυτή ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«ε. Η θητεία των επικουρικών ιατρών που τοποθετούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4272/2014 δύναται να είναι έως τρία (3) έτη. Το ίδιο ισχύει και για τους ιατρούς που τοποθετούνται στο ΕΚΑΒ και τα παραρτήματά του, το Κέντρο Δηλητηριάσεων, τις Μονάδες Τεχνητού Νεφρού, τα ΤΕΠ, τα Ογκολογικά Τμήματα και τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων της χώρας. Η διάταξη αυτή ισχύει από τις 19 Ιουνίου 2015.»

4. Η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1609/1986 (Α' 86), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Ιατροί, που ειδικεύονται στα νοσοκομεία της χώρας, δύνανται, μετά από σχετική αίτησή τους που εγκρίνεται από τον Διοικητή ή τον Πρόεδρο του οικείου Νοσοκομείου, να παραμένουν σε αυτό και μετά τη λήξη της σύμβασής τους, με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις και με τις ίδιες αποδοχές, μέχρι την υπογραφή της σύμβασης από τον επόμενο ιατρό που θα καλύψει την κενή οργανική θέση στην ειδικότητα.

β. Ιατροί, που αποκτούν τίτλο ειδικότητας κατά τη διάρκεια της παράτασης της σύμβασής τους, σύμφωνα με την παράγραφο α' του παρόντος, δύνανται να παραμένουν, με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις και με τις ίδιες αποδοχές, στην οργανική θέση που κατείχαν ως ειδικευόμενοι μέχρι την κάλυψη αυτής από τον επόμενο ειδικευόμενο ιατρό. Η παραμονή του ιατρού στη θέση αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τα τέσσερα (4) συνεχή εξάμηνα από τη λήψη του τίτλου της ειδικότητάς του.

γ. Ιατροί, που κατέχουν προσωποπαγή θέση και ολοκλήρωσαν το χρόνο ειδικότητάς τους, έχουν τη δυνατότητα παράτασης της σύμβασής τους, με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παραγράφου β' του παρόντος, σε κενή οργανική θέση ειδικευόμενου ιατρού του Νοσοκομείου που υπηρετούν, εφόσον αυτή δεν καλύπτεται σύμφωνα με τις παραγράφους α' και β' του παρόντος.

δ. Οι ιατροί των παραγράφων β' και γ' του παρόντος, εφόσον στο Νοσοκομείο ειδικότητάς τους δεν υπάρχει κενή οργανική θέση ειδικευόμενου ιατρού, δύνανται,

μετά από αίτησή τους στην οικεία Δ.Υ.Πε. που υπάγεται το Νοσοκομείο ειδικότητάς τους και έγκριση του αιτήματός τους από τον Διοικητή της Υ.Πε., να παρατείνουν τη σύμβασή τους με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις και με τις ίδιες αποδοχές και μέχρι τη συμπλήρωση τεσσάρων (4), συνεχών εξαμήνων κατ' ανώτατο όριο σε οποιοδήποτε άλλο Νοσοκομείο αρμοδιότητας της ίδιας Δ.Υ.Πε., στο οποίο υφίσταται αντίστοιχη κενή οργανική θέση ειδικευόμενου.

ε. Ιατροί, που ειδικεύονται σε άλλο Νοσοκομείο από αυτό της οργανικής τους θέσης λόγω προσωρινής αναστολής της λειτουργίας της κλινικής ή του εργαστηρίου αυτού, δύνανται να παρατείνουν τη σύμβασή τους στο Νοσοκομείο που υπηρετούν ή σε άλλο Νοσοκομείο της ίδιας Δ.Υ.Πε. με τους όρους και τις προϋποθέσεις των παραγράφων α', β' και δ' του παρόντος.

στ. Οι ιατροί των περιπτώσεων των παραγράφων α', β', γ', δ' και ε' του παρόντος, εφόσον πρόκειται για: α) ιατρούς ειδικευόμενους στην Παθολογία ή τη Χειρουργική ή που αποκτούν τον τίτλο των ειδικοτήτων αυτών κατά τη διάρκεια της παράτασης της σύμβασής τους ή β) ιατρούς που έχουν πραγματοποιήσει αντίστοιχα μερική άσκηση στην ειδικότητα της Παθολογίας ή της Χειρουργικής, ως απαιτούμενη εκπαίδευση για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 415/1994 (Α' 236), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, είναι δυνατόν, μετά την έγκριση της αίτησης παράτασης της σύμβασής τους, να τοποθετηθούν, με απόφαση του Διοικητή ή του Προέδρου του Νοσοκομείου, σε κενή οργανική θέση ειδικευόμενου στον Παθολογικό ή Χειρουργικό τομέα, με τους ίδιους παραπάνω όρους και προϋποθέσεις.

ζ. Οι διατάξεις των παραγράφων α', β', γ' και ε' του παρόντος έχουν αναδρομική ισχύ από 14.12.2015 για τους ήδη υπηρετούντες ιατρούς, με παράταση της σύμβασής τους.

η. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας ρυθμίζεται κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων.

θ. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 3580/2007 (Α' 134) παραμένει σε ισχύ.»

5. Στο άρθρο 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Οι μετακινήσεις του πάσης φύσεως προσωπικού των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας μεταξύ των Υγειονομικών Περιφερειών, οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί με αποφάσεις των οικείων Διοικητών Υ.Πε. βάσει των ανωτέρω και οι οποίες έχουν λήξει από 1.5.2015 και μετά, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι τις 31.12.2015.»

6. Η περίπτωση Γ' της παρ. 11 του άρθρου 45 του ν. 3205/2003 (Α' 297), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Γ. Με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, που εκδίδεται με εισήγηση των Διοικητικών Συμβουλίων των Νοσοκομείων, ύστερα από γνώμη των Επιστημονικών Συμβουλίων τους, μπορεί να εγκρίνονται πρόσθετες εφημερίες πέραν των ορίων των εδαφίων i έως iv της περίπτωσης Α' με σκοπό την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των νοσοκομείων, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 9 του παρόντος, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Επι-

στημονικού Συμβουλίου της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας της Δ.Υ.Πε., μπορεί να εγκρίνονται πρόσθετες εφημερίες πέραν των ορίων των εδαφίων i έως iv της περίπτωσης Α' στους ιατρούς του Πρωτοβάθμιου Εθνικού Δικτύου Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.) με σκοπό την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των δομών αυτού, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 9 του παρόντος, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Οι πρόσθετες εφημερίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ποσοστό εννέα τοις εκατό (9%) της συνολικής μηνιαίας αποζημίωσης των τακτικών εφημεριών του συνόλου των Νοσοκομείων και των Π.Ε.Δ.Υ. κάθε Δ.Υ.Πε.. Το ύψος του ποσοστού αυτού δύναται να μεταβάλλεται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών. Η αποζημίωση των ιατρών για τις επιπλέον εφημερίες καταβάλλεται από τα λειτουργικά έσοδα των Νοσοκομείων και των Δ.Υ.Πε., με έγκριση του Υπουργού Υγείας. Η διάταξη αυτή ισχύει από 24.12.2014.

Οι πρόσθετες εφημερίες της που πραγματοποιήθηκαν από την 1η Απριλίου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2014 και εγκρίθηκαν μεταγενέστερα από τις οικείες Δ.Υ.Πε., κατά παρέκκλιση των περί δεσμεύσεων διατάξεων, είναι νόμιμες και εκκαθαρίζονται και πληρώνονται από ποσά που προέρχονται από λειτουργικά έσοδα των νοσοκομείων και των οικείων Υγειονομικών Περιφερειών.»

7. Στο άρθρο 12 του ν. 4316/2014 (Α' 270) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Έσοδα από νοσήλια νοσοκομείων, από εργαστηριακές εξετάσεις των Μονάδων Υγείας των ΔΥΠε-ΠΕΔΥ, καθώς και έσοδα του ΕΚΑΒ, τα οποία καταβάλλονται από τον ΕΟΠΥΥ, δύναται να διατίθενται συμπληρωματικά και πέραν των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας για την αποζημίωση των τακτικών εφημεριών, υπερωριών, εξαιρέσιμων και νυχτερινών του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του παρόντος, των εν λόγω φορέων. Η ρύθμιση αυτή ισχύει από 1.1.2015.»

8. Στην παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4316/2014 (Α' 270) αντικαθίσταται η φράση «των Νοσοκομείων του ΕΣΥ» με τη φράση «των Νοσοκομείων του ΕΣΥ ανά ΔΥΠε», και μετά το πρώτο εδάφιο της προστίθεται, δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Ο Διοικητής της ΔΥΠε εκδίδει την απόφαση κατανομής και τυχόν ανακατανομής των ως άνω εγκεκριμένων πιστώσεων μεταξύ των Νοσοκομείων εποπτείας του.»

9. Το πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. Α3 του άρθρου 13 του ν. 4286/2014 (Α' 194), όπως ισχύουν, τροποποιούνται ως εξής:

«Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (Ε.Σ.Δ.Υ.), ως αυτοδιοικούμενο Ν.Π.Δ.Δ. κατά την έννοια των νόμων 2194/1994 και 3685/2008, όπως ισχύουν, λειτουργεί από 1ης Ιανουαρίου 2017 με πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Οι δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού της Ε.Σ.Δ.Υ., καθώς και οι κάθε φύσης λειτουργικές της δαπάνες εξακολουθούν να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας και να εκκαθαρίζονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες αυτού μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2016. Από την 1η Ιανουαρίου 2017 η μισθοδοσία του προσωπικού της Ε.Σ.Δ.Υ. καταβάλλεται κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 2592/1998 (Α' 57) και του π.δ. 412/1998 (Α' 288), όπως ισχύουν.»

### Άρθρο 35

Α) Τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4337/2015 ως εξής:

«1. Στο άρθρο 1 του ν. 3920/2011 (Α' 33) προστίθεται παράγραφος 9 ως εξής:

«9. Ο αριθμός των μελών των Διοικητικών Συμβουλίων του ΟΑΣΑ Α.Ε., της ΣΤΑΣΥ Α.Ε. και της ΟΣΥ Α.Ε. δεν δύναται να υπερβαίνει τα επτά (7) μέλη. Στο Δ.Σ. του Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. συμμετέχουν ως μέλη ο Πρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΟΣΥ Α.Ε. και ο Πρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΣΤΑΣΥ Α.Ε.. Σε κάθε Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχει ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων στη δημόσια επιχείρηση, σύμφωνα με τα όσα ορίζει η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3429/2005 (Α' 314). Στα Διοικητικά Συμβούλια των ΣΤΑΣΥ Α.Ε. και ΟΣΥ Α.Ε. που εκλέγονται από τις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων των εταιριών τους, ο Πρόεδρος, ο Διευθύνων Σύμβουλος και δύο (2) μέλη υποδεικνύονται από τους Υπουργούς Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.»»

Β) Στην τροποποιούμενη, με την παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 4337/2015, παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3920/2011 (Α' 33) στα στοιχεία 1, 2, 3 του εδαφίου α', απαλείφονται οι λέξεις «Πρόεδρος και».

### Άρθρο 36

1. Για την εκτέλεση της Απόφασης 2012/157/ΕΕ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Κρατική ενίσχυση C3/2010-Ελλάδα, σχετικά με ορισμένες αντισταθμιστικές ενισχύσεις που καταβλήθηκαν από τον ΕΛΓΑ κατά τα έτη 2008 και 2009» και της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16.7.2014 στην Υπόθεση T-52/2012, ως αρμόδια υπηρεσία ορίζεται η Αποκεντρωμένη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΑΜΚΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στο πλαίσιο εφαρμογής της ως άνω απόφασης, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά και εξαιρούνται της ανάκτησης οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που πληρούσαν όλους τους όρους που προβλέπονταν στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1535/2007 λαμβανομένων υπόψη των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1408/2013 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας ανάκτησης των ανωτέρω ενισχύσεων και ιδίως ο προσδιορισμός των υπόχρεων και του ύψους των προς επιστροφή ποσών. Οι διαδικασίες της ανάκτησης μπορούν να γίνονται και ηλεκτρονικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του ν. 4174/2013 (Α' 170). Με την ίδια απόφαση καθορίζονται όλες οι λεπτομέρειες για την ανάκτηση των ποσών μέσω συμψηφισμού τους με απαιτήσεις των υπόχρεων που απορρέουν από τη συμμετοχή τους στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

### Άρθρο 37

#### Θέματα μόνιμων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

1. Η παρ. 2 της περίπτωσης Ε' του άρθρου 16 του ν. 1566/1985 (Α' 167), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άδεια χωρίς αποδοχές που χορηγείται, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να παραταθεί πέρα από πέντε (5) σχολικά έτη.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 3966/2011 (Α' 118), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Σε κάθε περίπτωση απόσπασης ως μονάδες μετάθεσης υπολογίζονται οι προβλεπόμενες για τη σχολική μονάδα στην οποία αποσπάται ο εκπαιδευτικός. Προκειμένου για απόσπαση σε άλλη υπηρεσία, φορέα ή νομικό πρόσωπο υπολογίζονται οι προβλεπόμενες για την πλησιέστερη σχολική μονάδα.

Κατ' εξαίρεση ως μονάδες μετάθεσης των εκπαιδευτικών που αποσπώνται: α) σε οποιαδήποτε υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, όπως αυτές ορίζονται στον Οργανισμό του Υπουργείου όπως εκάστοτε ισχύει, β) στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, γ) στις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, δ) στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.), ε) στην Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Α.ΔΙ.Π.Π.Δ.Ε.), στ) στον Εθνικό Οργανισμό Εξετάσεων (Ε.Ο.Ε.), καθώς και ζ) στις Επιτελικές Δομές Ε.Σ.Π.Α. του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, υπολογίζονται οι μονάδες που προβλέπονται για την πλησιέστερη προς τον εκάστοτε τόπο της υπηρεσίας τους σχολική μονάδα και επιπλέον δύο (2) μονάδες μετάθεσης για κάθε έτος. Η ρύθμιση ισχύει αναδρομικά από την ημέρα απόσπασης των εκπαιδευτικών.

Η περίπτωση στ' της παρ. 8 του άρθρου 16 του π.δ. 50/1996, καθώς και κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά το θέμα αυτό καταργείται.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 3848/2010 (Α' 71) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Από την προϋπόθεση του προηγούμενου εδαφίου εξαιρείται η προϋπηρεσία των εκπαιδευτικών των ιδιωτικών σχολείων πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, της περίπτωσης ιδ' της υποπαραγράφου α' της παρ. 34 του άρθρου 6 του ν. 3027/2002, όπως ισχύει, καθώς και η προϋπηρεσία των εκπαιδευτικών στα πειραματικά και τα πρότυπα σχολεία του ν. 3966/2011 (Α' 118), όπως ισχύει.»

4. Το π.δ. 28/2014 (Α' 48) με τίτλο «Μεταθέσεις υπεράριθμων εκπαιδευτικών της δημόσιας πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» καταργείται.

5. Κατ' εξαίρεση, μόνο για το σχολικό έτος 2015-2016, οι αιτήσεις μετάθεσης των εκπαιδευτικών θα υποβληθούν εντός του μηνός Δεκεμβρίου.

6. Το άρθρο 74 του ν. 4342/2015 (Α' 143) καταργείται.

### Άρθρο 38

#### Θέματα αναπληρωτών εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

1. Η παρ. 4 του άρθρου 5Α του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 5 του ν. 4283/2014 (Α' 189), καταργείται.

2. Από το σχολικό έτος 2016-2017 η διανυθείσα από 1.9.2010 και εντεύθεν υπηρεσία των προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών προσμετράται και οι σχετικοί ενιαίοι πίνακες προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών ανασυντάσσονται αναλόγως. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

3. Το δεύτερο εδάφιο του στοιχείου ν' της περίπτωσης β' της παρ. 34 του άρθρου 6 του ν. 3027/2002 (Α' 152), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Η προϋπηρεσία των ωρομισθίων στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας προσμετράται, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τους ωρομισθίους εκπαιδευτικούς των λοιπών δημόσιων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ανά κλάδο, ειδικότητα και βαθμίδα εκπαίδευσης.»

4. Οι περιπτώσεις α' και β' της παρ. 17 του άρθρου 59 του ν. 3966/2011 (Α' 118) αντικαθίστανται ως εξής:

α) Εκπαιδευτικοί οι οποίοι προσλαμβάνονται στα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου διαγράφονται από τους πίνακες αναπληρωτών για το σχολικό έτος που διανύεται κατά την ανακοίνωση της πρόσληψης, εφόσον δεν αναλαμβάνουν για οποιονδήποτε λόγο υπηρεσία εντός πέντε (5) ημερών από την ανακοίνωση της πρόσληψής τους ή αναλαμβάνουν υπηρεσία και παραιτούνται κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους.

β) Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης δεν εφαρμόζονται για τους εκπαιδευτικούς που προσλαμβάνονται κατά τη διάρκεια της εκπλήρωσης των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων και αδυνατούν για το λόγο αυτό να αναλάβουν υπηρεσία.»

Η ισχύς της παραγράφου αυτής άρχεται από το σχολικό έτος 2016-2017.

5. Το άρθρο 60 του ν. 3528/2007 (Α' 26), όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4210/2013 (Α' 254), εφαρμόζεται και για τους προσωρινούς αναπληρωτές εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

6. Στους προσωρινούς αναπληρωτές εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να χορηγούνται άδειες μικρής χρονικής διάρκειας για συμμετοχή σε συνέδρια, συνδιασκέψεις, σεμινάρια και κάθε είδους συναντήσεις επιστημονικού χαρακτήρα στο εσωτερικό, εφόσον η συμμετοχή κρίνεται συμφέρουσα για την υπηρεσία. Οι άδειες αυτές χορηγούνται από το προβλεπόμενο για τους τακτικούς εκπαιδευτικούς όργανο και με την ίδια διαδικασία, με αποδοχές για όλο το χρόνο κατά τον οποίο ο εκπαιδευτικός μετέχει στις εν λόγω δραστηριότητες. Στο χρόνο αυτόν προστίθενται οι ημέρες που είναι αναγκαίες για τη μετάβαση και την επιστροφή του εκπαιδευτικού.

### Άρθρο 39

#### Ομογενείς εκπαιδευτικοί σχολείων εξωτερικού

Στο άρθρο 22 του ν. 817/1978 (Α' 170) προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. α) Εκπαιδευτικοί της δημόσιας πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι παραιτούνται από τη θέση τους προκειμένου να αναλάβουν καθήκοντα διευθυντή ή οποιαδήποτε άλλα διδακτικά καθήκοντα σε ομογενειακό μειονοτικό σχολείο του εξωτερικού για την άσκηση των οποίων επιβάλλεται, μεταξύ των άλλων προϋποθέσεων, η παραίτησή τους ως εκπαιδευτικών στην Ελλάδα, δικαιούνται μόλις παύσουν να ασκούν τα καθήκοντα αυτά για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή τους που υποβάλλεται εντός μηνός από την παύση, να επανέλθουν στην περιοχή μετάθεσης της θέσης που



κατείχαν πριν από την παραίτησή τους. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος της υπηρεσίας τους στο ομογενειακό μειονοτικό σχολείο του εξωτερικού λογίζεται ως πραγματικός χρόνος υπηρεσίας στην Ελλάδα ως προς όλες τις συνέπειες. Οι ενδιαφερόμενοι εκπαιδευτικοί με την αίτηση παραίτησής τους υποβάλουν βεβαίωση από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ότι πληρούν τις προϋποθέσεις να αναλάβουν τα σχετικά καθήκοντα στα ομογενειακά μειονοτικά σχολεία.

β) Η ανωτέρω διάταξη ισχύει και στην περίπτωση που μετά την παραίτησή τους, οι εκπαιδευτικοί δεν μπορούν να αναλάβουν υπηρεσία διότι δεν ολοκληρώθηκε επιτυχώς η διαδικασία ανάληψης της νέας θέσης τους.»

#### **Άρθρο 40** **Θέματα απόλυσης μαθητών**

Στο άρθρο 3 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προστίθενται παράγραφοι 6 και 7 ως ακολούθως:

«6. Αν οι μαθητές όλων των τάξεων του Γενικού Λυκείου δεν επιτύχουν το γενικό μέσο όρο των προηγούμενων παραγράφων, παραπέμπονται σε ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους με τον τρόπο και τη διαδικασία των προαγωγικών ή απολυτηρίων εξετάσεων στα μαθήματα, στα οποία ο βαθμός ετήσιας επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5) και αν ύστερα από την ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου οι μαθητές δεν επιτύχουν το γενικό μέσο όρο προαγωγής ή απόλυσης επαναλαμβάνουν τη φοίτησή τους.

7. Ειδικώς, οι μαθητές της Γ' τάξης του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης του Εσπερινού Γενικού Λυκείου, οι οποίοι δεν επιθυμούν να επαναλάβουν τη φοίτησή τους, δύνανται να προσέλθουν στις απολυτήριες εξετάσεις της τελευταίας τάξης το αμέσως επόμενο ή οποιοδήποτε άλλο σχολικό έτος, χωρίς να φοιτήσουν στην αντίστοιχη τάξη και εξετάζονται προφορικά και γραπτά στα μαθήματα και στην ύλη που εξετάζονται οι μαθητές που φοιτούν στη Γ' τάξη Ημερήσιου ΓΕΛ και στη Δ' τάξη Εσπερινού ΓΕΛ το συγκεκριμένο σχολικό έτος. Τα ανωτέρω ισχύουν από την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2016 και για τους μαθητές που φοίτησαν κατά τα παρελθόντα σχολικά έτη στη Γ' τάξη του Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη του Εσπερινού Γενικού Λυκείου και δεν έχουν απολυθεί. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις και διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής ορίζονται στο προεδρικό διάταγμα που αφορά στην αξιολόγηση των μαθητών της παραγράφου 1 του άρθρου 42.»

#### **Άρθρο 41** **Απολυτήριοι τίτλοι ιδιωτικών σχολείων ισότιμων προς τα δημόσια**

1. Η αληθής έννοια της διάταξης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 3149/2003 (Α' 141) είναι ότι οι εκδιδόμενοι τίτλοι απόλυσης των μαθητών των ιδιωτικών σχολείων θεωρούνται από τον διευθυντή της οικείας διευθύνσεως δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εκτός από τους απολυτήριους τίτλους απόλυσης των μαθητών που απονέμονται από τα αναγνωρισμένα ως ισότιμα προς τα δημόσια ιδιωτικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 31 του π.δ. 60/2006 (Α' 65) «Αξιολόγηση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου» αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Βαθμός Απολυτηρίου του Ενιαίου Λυκείου είναι ο Γ.Μ.Ο. της Γ' τάξης. Το απολυτήριο του Ενιαίου Λυκείου εκδίδεται μία (1) φορά και δεν αλλάζει. Τα απολυτήρια των Ιδιωτικών Ενιαίων Λυκείων θεωρούνται και επικυρώνονται από τον Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εκτός από τα απολυτήρια που εκδίδονται από τα αναγνωρισμένα ως ισότιμα προς τα δημόσια ιδιωτικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.»

#### **Άρθρο 42**

Θέματα του Εθνικού Οργανισμού Εξετάσεων, του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και θέματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

1. Η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως αναδιατυπώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 4264/2014 (Α' 118), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Εξετάσεων» (Ε.Ο.Ε.) και διεθνή ονομασία «National Exams Organization». Ο Ε.Ο.Ε. εδρεύει στην Αθήνα, έχει διοικητική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών του. Αποτελεί επιτελικό επιστημονικό φορέα αρμόδιο για ζητήματα που αφορούν τις εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.»

2. Η παρ. 2Α του άρθρου 16 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αναριθμείται σε παράγραφο 2 και αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αποστολή του Οργανισμού είναι η υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τη διασφάλιση της υψηλής ποιότητας των εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στο πλαίσιο της αποστολής του, ο Οργανισμός είναι αρμόδιος ιδίως για:

α) τη διατύπωση γνώμης για την εξεταστέα ύλη των εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των υποψηφίων των Γενικών και Επαγγελματικών Λυκείων κατόπιν εισήγησης του Ι.Ε.Π.,

β) τη διατύπωση γνώμης για τον ορισμό βαθμολογητών, για τη βαθμολόγηση των γραπτών των εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και για την αξιολόγηση και διαρκή επιμόρφωση των βαθμολογητών,

γ) τη γνωμοδότηση ή εισήγηση, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σχετικά με θέματα που άπτονται των ανωτέρω αρμοδιοτήτων και της αποστολής του,

δ) τη σύνταξη και υποβολή ετησίως θεσμικών προτάσεων βελτίωσης της ποιότητας των ανωτέρω εξετάσεων μετά από αξιολόγηση των σχετικών διαδικασιών,

ε) τη συνεργασία ή και τη συμμετοχή ως μέλος σε διεθνή δίκτυα, φορείς ή οργανισμούς που αναπτύσσουν δραστηριότητες συναφείς με την αποστολή του,

στ) την παροχή γνώμης προς τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τον ορισμό ετησίως των μελών όλων των κεντρικών επιτροπών εξετάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των υποψηφίων ΓΕΛ και ΕΠΑΛ,

ζ) την αποτίμηση του έργου των ανωτέρω κεντρικών επιτροπών εξετάσεων, για τη διευκόλυνση της οποίας ο Πρόεδρος του δύναται να παρίσταται σε αυτές.»

3. Οι παράγραφοι 2B και 2Γ του άρθρου 16 του ν. 4186/2013 (Α' 193), οι οποίες προστέθηκαν με τις παραγράφους 6 και 7 του άρθρου 44 του ν. 4264/2014 (Α' 118), καταργούνται.

4. Ανατίθεται στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) η λειτουργία της Τράπεζας Θεμάτων Διαβαθμισμένης Δυσκολίας των άρθρων 3 και 11 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως ισχύουν, ως προαιρετικό συμβουλευτικό εργαλείο για μαθητές και εκπαιδευτικούς.

5. Παραμένουν σε ισχύ για το σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που θεσπίστηκε με το ν. 4186/2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, οι διατάξεις που αφορούν στα ατομικά και συλλογικά όργανα που είναι αναγκαία για την οργάνωση, το συντονισμό, την εποπτεία και την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων, καθώς και για τη βαθμολόγηση των γραπτών και την έκδοση των αποτελεσμάτων παλαιού και νέου συστήματος εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ειδικότερα, παραμένουν σε ισχύ οι διατάξεις του π.δ. 60/2006 (Α' 193), όπως ισχύει, της υπ' αριθμ. Φ.151/24463/Β6/2009 (Β' 422) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων όπως ισχύει, της υπ' αριθμ. Φ.253/155439/Β6/2009 (Β' 2544) υπουργικής απόφασης όπως ισχύει, της υπ' αριθμ. Φ.151/20049/Β6/2007 (Β' 272), όπως ισχύει, της υπ' αριθμ. Φ.253/128314/Β6/2002 (Β' 1538) όπως ισχύει, καθώς και της υπ' αριθμ. Φ.253/28934/Β6/2006 (Β' 391) υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει. Το ίδιο ισχύει και για την υπ' αριθμ. 2/33374/0022/2012 (Β' 1393) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, όπως ισχύει.

6. Ειδικά, για τις εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το σχολικό έτος 2015-2016, τα μαθήματα του νέου συστήματος εισαγωγής που θεσπίστηκε με το ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως ισχύει, τα οποία έχουν διαφορετική ύλη από τα αντίστοιχα μαθήματα του παλαιού συστήματος εισαγωγής, θεωρούνται διαφορετικά εξεταζόμενα μαθήματα. Ως εκ τούτου ορίζονται στις κεντρικές επιτροπές εξετάσεων για τα μαθήματα του προηγούμενου εδαφίου διαφορετικές ομάδες έκτακτων μελών, οι οποίες εισηγούνται τα θέματα που θα δοθούν στους εξεταζόμενους. Για κάθε ένα από τα εξεταζόμενα μαθήματα απαιτείται οι εκπαιδευτικοί που ορίζονται ως έκτακτα μέλη να έχουν διδακτική εμπειρία για ένα (1) τουλάχιστον έτος κατά την τελευταία διετία. Επιπροσθέτως, για τη διαδικασία βαθμολόγησης-αναβαθμολόγησης επιλέγονται κατά προτίμηση εκπαιδευτικοί με διδακτική εμπειρία για ένα (1) τουλάχιστον έτος κατά την τελευταία διετία.

7. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι διαδικασίες σχετικά με τις εξετάσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση που αφορούν τόπο και χρόνο διεξαγωγής των εξετάσεων, πρόγραμμα εξετάσεων, τρόπο εξέτασης των διαφόρων μαθημάτων, τρόπο διατύπωσης και διαβίβασης των θεμάτων, τρόπο ορισμού και υποχρεώσεις των επιτηρητών, υποχρεώσεις των μαθητών κατά τη διάρκεια της εξέτασης, τρόπο βαθμολόγησης και αναβαθμολόγησης των γραπτών, τρόπο φύλαξής τους, καθώς και τρόπο ορισμού των βαθμολογικών κέντρων και γνωστοποίησης των τελικών βαθμών των γραπτών, όπως και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά στην εισαγωγή των υποψηφίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Με όμοια

απόφαση καθορίζεται η δυνατότητα οργάνωσης και ο τρόπος διεξαγωγής των επαναληπτικών εξετάσεων.

#### Άρθρο 43

#### Γνωμοδότηση Καλλιτεχνικών Επιτροπών και Εποπτικού Συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 (Α' 193), όπως έχει συμπληρωθεί με την παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 4264/2014 (Α' 118), μετά τη φράση «ύστερα από εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής» προστίθεται η φράση «και γνώμη των αρμόδιων καλλιτεχνικών επιτροπών για τα Μουσικά και Καλλιτεχνικά Σχολεία και του Εποπτικού Συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης (Ε.Σ.Δ.Ε.Ε.) για τις σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκκλησιαστικής Εκπαίδευσης».

#### Άρθρο 44

#### Οργανισμός Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

1. α) Οι θέσεις της περίπτωσης β' της Κατηγορίας ΔΕ της παρ. 1 του άρθρου 59 του π.δ. 114/2014 (Α' 118) και συγκεκριμένα οι θέσεις της ειδικότητας ΔΕ Οδηγών από δύο (2), διορθώνονται σε τρεις (3).

β) Η θέση της περίπτωσης ε' της Κατηγορίας ΔΕ της παρ. 1 του άρθρου 59 του π.δ. 114/2014 (Α' 118) και συγκεκριμένα η θέση της ειδικότητας ΔΕ Τεχνικών καταργείται.

γ) Η παρ. 2 του άρθρου 59 του π.δ. 114/2014 (Α' 118) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Με την καθ' οιονδήποτε τρόπο κένωση κάθε οργανικής θέσης των ειδικοτήτων ΠΕ Μηχανικών, ΠΕ Στατιστικολόγων, ΠΕ Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, ΠΕ Πληροφορικής, ΠΕ Δημοσιογραφίας, ΠΕ Δημόσιας Διοίκησης Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, ΠΕ Διαχείρισης Προσωπικού Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, ΤΕ Διοικητικού-Οικονομικού, ΤΕ Τεχνολόγου -Μηχανικών Έργων Υποδομής, ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων, ΔΕ Οδηγών, ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού, ΔΕ Πληροφορικής του παρόντος άρθρου, αυτή μετατρέπεται σε οργανική δημοσίου δικαίου, αντίστοιχης κατηγορίας και κλάδου, στον οποίο και προσμετράται.»

2. Οι τροποποιήσεις που επέρχονται στο άρθρο 59 του π.δ. 114/2014 με το παρόν άρθρο ισχύουν ήδη από την αρχική ημερομηνία ισχύος του Οργανισμού, όπως αυτή προσδιορίζεται από τη σχετική διάταξή του.

3. Το άρθρο 34 του π.δ. 114/2014 (Α' 181), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 70 του ν. 4310/2014 (Α' 258), αντικαθίσταται εκ νέου ως εξής:

#### «Άρθρο 34

#### Αυτοτελές Τμήμα Στελεχών Εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Το Αυτοτελές Τμήμα Στελεχών Εκπαίδευσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, υπαγόμενο στη Γενική Διεύθυνση Προσωπικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, είναι αρμόδιο για:

α) την επιλογή και τοποθέτηση των περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης, των διευθυντών εκπαίδευσης και των σχολικών συμβούλων,

β) τη συγκρότηση και λειτουργία των Κεντρικών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμι-

ας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Π.Ε. και Κ.Υ.Σ.Δ.Ε.), των Ανώτερων Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε. και Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) και των Συμβουλίων Επιλογής,

δ) τη διαδικασία εκλογής των αιρετών του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Π.Ε.) και του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Δ.Ε.),

ε) την έκδοση αποφάσεων μετακίνησης των περιφερειακών διευθυντών εκπαίδευσης, των μελών του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Π.Ε.), των μελών του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Δ.Ε.) και των μελών των Συμβουλίων Επιλογής,

στ) όλα τα θέματα που αφορούν στην επιλογή των στελεχών εκπαίδευσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και

ζ) το χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.»

4. Η παρ. 5 του άρθρου 39 του π.δ. 114/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Το Τμήμα Διοίκησης Προσωπικού είναι αρμόδιο για:

α) τη στελέχωση των εκπαιδευτικών δομών Αλλοδαπής, ομογένειας, Ξένων και Μειονοτικών σχολείων της ομογένειας, των ξένων, των μειονοτικών, των σχολείων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, καθώς και των εκπαιδευτικών μονάδων Ελληνόγλωσσης Εκπαίδευσης στο εξωτερικό,

β) τα θέματα εκπαιδευτικού προσωπικού που αφορούν το Διεθνές Σχολείο Λάρισας και το Σχολείο Ευρωπαϊκής Παιδείας (Σ.Ε.Π.) Ηρακλείου Κρήτης,

γ) την απόσπαση εκπαιδευτικών και διευθυντών, τη στελέχωση των Ευρωπαϊκών Σχολείων και των Σχολείων Διεθνών Οργανισμών, την επιλογή εθνικών επιθεωρητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των Ευρωπαϊκών Σχολείων, την επιλογή καθηγητών-μελών επιτροπής των θεμάτων του εθνικού Baccalaureat και την έκδοση εντολής μετακίνησής τους,

δ) κάθε θέμα που αφορά στην υπηρεσιακή κατάσταση των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στις παραπάνω σχολικές μονάδες,

ε) όλα τα θέματα που αφορούν στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στις παραπάνω σχολικές μονάδες,

στ) τις προσλήψεις διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο εξωτερικό,

ζ) τη σύσταση θέσεων, την επιλογή και την πλήρωση θέσεων συντονιστών εκπαίδευσης και

η) το χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.»

5. Η παρ. 6 του άρθρου 7 του π.δ. 114/2014, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 62 παρ. 4 του ν. 4342/2015 (Α' 143), αντικαθίσταται ως εξής:

«6. α) Στη Διεύθυνση Κτηριακής και Υλικοτεχνικής Υποδομής προΐσταται μόνιμος ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Μηχανικών (ειδικότητας Αρχιτέκτονα ή Πολιτικού ή Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολόγου Μηχανικού).

β) Στο Τμήμα Μελετών και στο Τμήμα Τεχνικό της Διεύθυνσης Κτηριακής και Υλικοτεχνικής Υποδομής προΐσταται μόνιμος ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Μηχανικών (ειδικότητας Αρχιτέκτονα ή Πολιτικού ή Μηχανολόγου ή Ηλεκτρολό-

γου Μηχανικού) ή ΤΕ Μηχανικών (ειδικότητας Πολιτικών Δομικών Έργων ή Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων).

γ) Στο Τμήμα Μελέτης και Προμήθειας Εξοπλισμού της Διεύθυνσης Κτηριακής και Υλικοτεχνικής Υποδομής προΐσταται μόνιμος ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπάλληλος του Κλάδου ΠΕ Μηχανικών ή ΤΕ Μηχανικών (ειδικότητας Πολιτικών Δομικών Έργων ή Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων) ή ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού.»

#### Άρθρο 45

##### Ρύθμιση θεμάτων εκπαιδευτικού προσωπικού φορέων μη τυπικής εκπαίδευσης

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 14 του άρθρου 27 του ν. 4186/2013 (Α' 193), το οποίο προστέθηκε με την περίπτωση 6 της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4229/2014 (Α' 8), καταργείται.

#### Άρθρο 46

##### Επιλογή και τοποθέτηση Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Η συμβολή του υποψηφίου στο εκπαιδευτικό έργο, όπως προκύπτει από τις θέσεις στις οποίες έχει υπηρετήσει, καθώς και η προσωπικότητα και η γενική συγκρότηση του υποψηφίου που αποτιμώνται πρώτον στην περίπτωση των υποψηφίων Διευθυντών σχολικών μονάδων και Ε.Κ. κατά τη μυστική ψηφοφορία του συλλόγου διδασκόντων και δεύτερον στην περίπτωση των υποψηφίων υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και Ε.Κ. και υποψηφίων υπευθύνων τομέων Ε.Κ. κατά τη μυστική ψηφοφορία του συλλόγου διδασκόντων. Τρίτον, στην περίπτωση των υποψηφίων Διευθυντών Εκπαίδευσης αποτιμώνται: α) κατά τη μυστική ψηφοφορία των Διευθυντών και υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και Ε.Κ., των Προϊσταμένων νηπιαγωγείων και των Προϊσταμένων Δημοτικών Σχολείων και β) κατά την προφορική συνέντευξη ενώπιον του αρμόδιου συμβουλίου επιλογής του άρθρου 16Α, όπως προστίθεται με το παρόν.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το σύνολο των μονάδων για τους υποψηφίους Διευθυντές σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανέρχεται σε 37, το σύνολο των μονάδων για τους υποψηφίους Διευθυντές σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Ε.Κ. ανέρχεται σε 35, το σύνολο των μονάδων για τους υποψηφίους Διευθυντές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανέρχεται σε 53 και το σύνολο των μονάδων για τους υποψηφίους Διευθυντές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ανέρχεται σε 51.»

3. Στο τέλος της περίπτωσης η' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Δεν μοριοδοτείται η γνώση ξένης γλώσσας, αν αυτή αποτέλεσε ειδικό προσόν διορισμού.»

4. α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, μετά τη φράση «Συμβολή στο εκπαιδευτικό έργο - Προσωπικότητα - γενική συγκρότηση» διαγράφεται η φράση «12 μονάδες κατ' ανώτατο όριο».

β) Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, μετά

τη φράση «Για τους υποψηφίους Διευθυντές σχολικών μονάδων και Ε.Κ.» προστίθεται η φράση «12 μονάδες κατ' ανώτατο όριο».

5. Η περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Για τους υποψηφίους Διευθυντές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: 27 μονάδες κατ' ανώτατο όριο.

Για τους υποψήφιους Διευθυντές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης η αποτίμηση γίνεται:

αα) Με μυστική ψηφοφορία των Διευθυντών σχολικών μονάδων και Ε.Κ., καθώς και των Υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και Ε.Κ. της οικείας βαθμίδας, με 12 μονάδες κατ' ανώτατο όριο.

Ειδικότερα, αναφορικά για τους υποψηφίους Διευθυντές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στη διαδικασία ψηφοφορίας συμμετέχουν επιπλέον και το 30% των Προϊσταμένων νηπιαγωγείων, καθώς και το 30% των Προϊσταμένων Δημοτικών Σχολείων του οικείου Π.Υ.Σ.Π.Ε., το οποίο ορίζεται με σειρά αρχαιότητας.

Ο αριθμός των μορίων που ο υποψήφιος λαμβάνει κατά τη μυστική ψηφοφορία υπολογίζεται ως ακολούθως: το ποσοστό των ψήφων που έλαβε επί του συνόλου των έγκυρων ψήφων ανάγεται σε ποσοστό επί των 12 μορίων που μπορεί να λάβει κατά ανώτατο όριο ο υποψήφιος.

Υποψήφιο στέλεχος το οποίο, δεν συγκεντρώνει κατά τη μυστική ψηφοφορία τουλάχιστον το 20% των έγκυρων ψήφων συμμετέχει στην περαιτέρω διαδικασία επιλογής, χωρίς να προσμετράται στη συνολική του μοριοδότηση το ανωτέρω ποσοστό επί των 12 μορίων.

Προκειμένου η ψηφοφορία να είναι έγκυρη απαιτείται αυξημένη συμμετοχή του σώματος των Διευθυντών και Υποδιευθυντών σχολικών μονάδων και Ε.Κ., των Προϊσταμένων νηπιαγωγείων και των προϊσταμένων δημοτικών σχολείων του αντίστοιχου Π.Υ.Σ.Π.Ε. ή Π.Υ.Σ.Δ.Ε., και πιο συγκεκριμένα τουλάχιστον 65%. Αν δεν συμπληρωθεί το ποσοστό συμμετοχής του προηγούμενου εδαφίου, οι υποψήφιοι στη συγκεκριμένη Διεύθυνση Εκπαίδευσης συμμετέχουν στην περαιτέρω διαδικασία επιλογής, χωρίς να προσμετράται στη συνολική τους μοριοδότηση το ανωτέρω ποσοστό επί των 12 μορίων.

ββ) Με συνέντευξη των υποψηφίων από το αρμόδιο συμβούλιο επιλογής του άρθρου 16Α που προστίθεται με το παρόν, με 15 μονάδες κατ' ανώτατο όριο.

Για τη μοριοδότηση της συνέντευξης το αρμόδιο συμβούλιο επιλογής συνεκτιμά και τα παρακάτω στοιχεία: Τα στοιχεία που ο υποψήφιος αναφέρει στο βιογραφικό του σημείωμα, τα οποία αποδεικνύονται με τα απαραίτητα παραστατικά (αντίγραφα, βεβαιώσεις κ.α.) και τα οποία δεν έχουν μοριοδοτηθεί, όπως άλλες σπουδές, επιμόρφωση και μετεκπαίδευση, οργάνωση εκπαιδευτικών συνεδρίων, σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων ή συμμετοχή σε αυτά με την ιδιότητα του εισηγητή, του μέλους της επιστημονικής ομάδας ή του επιμορφωτή, συγγραφικό και ερευνητικό έργο, πρωτοβουλίες σε σχέση με το εκπαιδευτικό έργο, υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εφαρμογή καινοτομιών, σχετική με την εκπαίδευση διοικητική ή καθοδηγητική εμπειρία, συμμετοχή σε συμβούλια, επιτροπές ή ομάδες εργασίας, κοινωνική και συνδικαλιστική δράση, συμμετοχή σε όργανα διοίκησης επιστημονικών και εκπαιδευτικών οργανώσεων ή σε όργανα λαϊκής συμμετο-

χής και επίσημες διακρίσεις και αριστεία. Η εισαγωγική επιμόρφωση του υποψηφίου και οι δραστηριότητες (σεμινάρια, ημερίδες, επιμορφωτικές συναντήσεις κ.λ.π.) που αποτελούν υπηρεσιακές υποχρεώσεις δεν μοριοδοτούνται. Το συμβούλιο επιλογής δύναται να ζητήσει περαιτέρω στοιχεία και ιδίως πρακτικά συνεδριάσεων συλλογικών οργάνων.

Το συμβούλιο επιλογής δύναται με ομόφωνη και πλήρως αιτιολογημένη απόφαση να αποκλείσει από την περαιτέρω διαδικασία υποψήφιο που κατά τη διάρκεια της συνέντευξης διαπιστώνεται ότι δεν είναι κατάλληλος για την άσκηση των καθηκόντων του διευθυντή εκπαίδευσης.

Η συνέντευξη ενώπιον του συμβουλίου επιλογής μαγνητοφωνείται για να διασφαλίζεται η διαφάνεια. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο τρόπος τήρησης των πρακτικών και κάθε θέμα σχετικό με τη διαδικασία της συνέντευξης.»

6. Μετά το άρθρο 16 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, προστίθεται άρθρο 16Α ως ακολούθως:

#### «Άρθρο 16Α

Περιφερειακά συμβούλια επιλογής Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

1. Στην έδρα κάθε Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης συνιστάται συμβούλιο για την κατάρτιση των πινάκων επιλογής και την επιλογή των Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα συμβούλια αυτά είναι τα περιφερειακά συμβούλια επιλογής διευθυντών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

2. Τα κατά την προηγούμενη παράγραφο περιφερειακά συμβούλια επιλογής διευθυντών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι πενταμελή και αποτελούνται από:

α) τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης ως Πρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνεται σύμφωνα με την περίπτωση ιγ' της παρ. 29 του άρθρου 14 του ν. 2817/2000, όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει,

β) ένα μέλος Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) Πανεπιστημίου με τον αναπληρωτή του που ανήκουν σε Τμήματα, οι απόφοιτοι των οποίων έχουν δικαίωμα διορισμού η πρόσληψης στη δημόσια εκπαίδευση χωρίς την κατοχή πρόσθετης βεβαίωσης περί παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας,

γ) έναν Σχολικό Σύμβουλο Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της αντίστοιχης βαθμίδας με τον αναπληρωτή του,

δ) τους δύο αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών στα ανώτερα περιφερειακά υπηρεσιακά συμβούλια της αντίστοιχης βαθμίδας που αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

3. Η συγκρότηση των συμβουλίων επιλογής της παραγράφου 1 γίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται και ο γραμματέας με τον αναπληρωτή του. Ως γραμματέας ορίζεται διοικητικός υπάλληλος της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης ή αποσπασμένος σε αυτήν εκπαιδευτικός.

Η θητεία του προέδρου, των μελών και του γραμματέα των συμβουλίων επιλογής αρχίζει με τη συγκρότηση των συμβουλίων επιλογής και είναι διετής. Κατ' εξαίρεση, κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού, η θητεία του προέδρου, των μελών και του γραμματέα των συμβουλίων αυτών αρχίζει με τη συγκρότηση των συμβουλίων επιλογής και λήγει στις 31.12.2016.

4. Ο αριθμός των μελών των συμβουλίων που ορίζονται από κάθε φύλο ανέρχεται σε ποσοστό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο του συνόλου των μελών.

5. Κάθε μέλος συμβουλίου επιλογής, με εξαίρεση τον πρόεδρο, αναλαμβάνει τη μελέτη συγκεκριμένου αριθμού φακέλων υποψηφίων που του ανατίθενται από το συμβούλιο και προετοιμάζει σχετική τεκμηριωμένη εισήγηση για κάθε υποψήφιο. Η κατανομή των φακέλων των υποψηφίων στα μέλη του συμβουλίου γίνεται κατά τυχαίο τρόπο.

6. Μέλος συμβουλίου της παραγράφου 1 που είναι ταυτόχρονα υποψήφιος για οποιαδήποτε από τις προς πλήρωση θέσεις δεν συμμετέχει στις συνεδριάσεις του σε καμία φάση της διαδικασίας κρίσης και επιλογής. Στην περίπτωση των αιρετών μελών, αν και το τακτικό και το αναπληρωματικό μέλος έχουν κώλυμα συμμετοχής, κατά τα ανωτέρω, αναπληρώνονται από τους επόμενους του ίδιου συνδυασμού στη σειρά εκλογής της περίπτωσης ι' της παρ. 3 του άρθρου 31 του π.δ. 1/2003 (Α' 1).

7. Στα μέλη των συμβουλίων επιλογής δεν καταβάλλεται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους σε αυτά, εκτός των οδοιπορικών τους».

7. α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι υποψήφιοι για τις θέσεις Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που επιθυμούν να θέσουν υποψηφιότητα υποβάλλουν στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που έχουν οργανική θέση αίτηση και φάκελο υποψηφιότητας, στον οποίο εμπεριέχονται όλα τα απαραίτητα για την απόδειξη των τυπικών τους προσόντων δικαιολογητικά.»

β) Η περίπτωση β' της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι υποψήφιοι Διευθυντές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τις θέσεις κατ' ανώτατο αριθμό δύο Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της ίδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, εκ των οποίων η μία υποχρεωτικά είναι αυτή όπου υπηρετούν.»

8. Το άρθρο 20 του ν. 3848/2010 (Α' 71), όπως ισχύει, αντικαθίσταται εκ νέου, ως εξής:

#### Άρθρο 20

1. Το αρμόδιο συμβούλιο επιλογής της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης του άρθρου 16Α καταρτίζει με αξιολογική σειρά, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 14, όπως αντικαθίσταται με το παρόν, και τις υποβληθείσες προτιμήσεις των υποψηφίων, πίνακες υποψηφίων Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι πίνακες αυτοί καταρτίζονται ανά Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

2. Οι καταρτιζόμενοι πίνακες αναρτώνται στις οικείες περιφερειακές διευθύνσεις εκπαίδευσης. Οι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλουν εγγράφως ένσταση κατά των ως άνω πινάκων εντός τριών (3) ημερών από την ανάρτησή

τους. Ύστερα από εξέταση των ενστάσεων αυτών από το ανωτέρω αρμόδιο συμβούλιο επιλογής της οικείας Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και την ανασύσταση των πινάκων, αυτοί υποβάλλονται στον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων από τον οποίο κυρώνονται. Οι πίνακες αυτοί ισχύουν από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λήγουν την 31η Ιουλίου του δευτέρου έτους που ακολουθεί.»

9. Στο άρθρο 24 του ν. 3848/2010 (Α' 71), προστίθενται παράγραφοι 6 και 7 ως εξής:

«6. Οι εγγεγραμμένοι στους πίνακες επιλογής Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης τοποθετούνται σε κενές και κενούμενες θέσεις με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου συμβουλίου επιλογής του άρθρου 16Α, κατά τη σειρά εγγραφής τους στους πίνακες επιλογής της οικείας διεύθυνσης εκπαίδευσης.

7. Αν δεν συμπληρωθούν οι κενές θέσεις και κενούμενες θέσεις διευθυντών εκπαίδευσης με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, καλούνται, ύστερα από σχετική πρόσκληση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, οι εγγεγραμμένοι στους πίνακες επιλογής άλλων διευθύνσεων εκπαίδευσης της ίδιας περιφερειακής διεύθυνσης που δεν έχουν τοποθετηθεί, να δηλώσουν ενδιαφέρον. Η τοποθέτηση των διευθυντών εκπαίδευσης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου συμβουλίου επιλογής του άρθρου 16Α, το οποίο αξιολογεί κατά σειρά τους εκπαιδευτικούς που έχουν υποβάλει αίτηση, με βάση τη μοριοδότηση στα κριτήρια επιλογής του άρθρου 14, όπως αντικαθίσταται με το παρόν στα οποία δεν συνυπολογίζονται τα μόρια του κριτηρίου της μυστικής ψηφοφορίας.

Αν ύστερα από την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας δεν συμπληρωθούν οι κενές θέσεις και κενούμενες θέσεις διευθυντών εκπαίδευσης, τότε η επιλογή γίνεται με επανάληψη της διαδικασίας. Μέχρις ότου ολοκληρωθεί η επανάληψη της διαδικασίας οι κενές και κενούμενες θέσεις πληρώνονται με απόφαση του αρμόδιου συμβουλίου επιλογής του άρθρου 16Α.»

10. Η θητεία των υπηρετούντων Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λήγει με την τοποθέτηση των Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που θα επιλεγούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

11. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 3848/2010, καθώς και άλλη γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος καταργείται.

12. Η εισαγωγική πρόταση του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3848/2010, όπως ισχύει, αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Το κριτήριο της υπηρεσιακής κατάστασης, καθοδηγητικής και διοικητικής εμπειρίας αποτιμάται με δεκαπέντε (15) μονάδες κατ' ανώτατο όριο, οι οποίες κατανομούνται ως εξής:».

#### Άρθρο 47

##### Θέματα συγχρηματοδοτούμενων έργων εποπτευόμενων φορέων Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

1. Δαπάνες που πραγματοποιούνται από το Ι.Ε.Π., στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων έργων που ανα-

λήφθηκαν από τον καταργηθέντα με το ν. 3966/2011 (Α' 118) Οργανισμό Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (Ο.ΕΠ.ΕΚ.), κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 ΕΣΠΑ έως τη λήξη της και υλοποιούνται από το ΙΕΠ, θεωρούνται νόμιμες και επιλέξιμες εφόσον: i) αφορούν το χρόνο πραγματοποίησης των επιμορφώσεων από τους επιμορφωτές στα Π.Ε.Κ. ή μετακινήσεις εκπαιδευτικών οι οποίες αποδεικνύεται ή τεκμαίρεται ότι έχουν πραγματοποιηθεί, ii) αφορούν σε υπηρεσίες εστίασης ή παραδοτέα επιστημονικών επιτροπών υποστήριξης των Π.Ε.Κ. και αποδεικνύεται ή τεκμαίρεται ότι έχουν πραγματοποιηθεί και παραληφθεί, iii) αφορούν σε τμήματα επιμόρφωσης, τα οποία συγκροτήθηκαν ή λειτούργησαν με μικρότερο από τον ελάχιστο προβλεπόμενο αριθμό ατόμων και έχει γίνει παραλαβή του προγράμματος επιμόρφωσης ή έχει βεβαιωθεί η καλή εκτέλεσή του από το αρμόδιο όργανο.

2. Συμβάσεις ή αναθέσεις έργου που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων έργων της προηγούμενης παραγράφου και δεν έχουν τυχόν αναρτηθεί στο πρόγραμμα Διαύγεια ή άλλα ηλεκτρονικά Μητρώα αναρτώνται με ευθύνη των αρμόδιων οργάνων.

3. Για τα στελέχη της εκπαίδευσης, τους εκπαιδευτικούς και γενικά τους δημοσίους υπάλληλους, οι οποίοι έχουν απασχοληθεί σε συγχρηματοδοτούμενα έργα που υλοποιεί το Ι.Ε.Π. κατά την προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2007-2013 έως τη λήξη της, θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί άδεια άσκησης ιδιωτικού έργου.

#### Άρθρο 48

##### Εκκαθάριση δαπανών ελέγχων

1. Δαπάνες για ελέγχους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των Περιφερειών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3460/2006 (Α' 105), όπως ισχύει, οι οποίες προέκυψαν κατά το χρονικό διάστημα Σεπτεμβρίου - Δεκεμβρίου 2011, εκκαθαρίζονται σε βάρος των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των Περιφερειών Ε.Φ. 29-110 στον ΚΑΕ 0567 έτους 2016, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

2. Δαπάνες για ελέγχους των Περιφερειών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3460/2006, όπως ισχύει, οι οποίες προέκυψαν κατά τα έτη 2013 και 2014 εκκαθαρίζονται σε βάρος των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και των Περιφερειών Ε.Φ. 29-110 στον ΚΑΕ 0567 έτους 2016, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

#### Άρθρο 49

##### Διατάξεις Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

1. Στο τέλος του εδαφίου β' της παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4277/2014 (Α' 156), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 4312/2014 (Α' 260), προστίθεται νέο εδάφιο ως ακολούθως:

«Η επιπλέον απαιτούμενη δαπάνη ύψους πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ για την ολοκλήρωση του Προγράμματος μέχρι 31.12.2015 θα καλυφθεί ως εξής: α) από το λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων που τηρείται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), δύο εκατομμύρια επτακόσιες χιλιάδες (2.700.000) ευρώ, β) από τον τακτικό

προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ειδικότερα του Ειδικού Φορέα 33-220, τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, γ) από πόρους του Υπουργείου Εσωτερικών, ένα εκατομμύριο διακόσιες χιλιάδες (1.200.000) ευρώ και δ) από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, οκτακόσιες χιλιάδες (800.000) ευρώ.»

2. α) Η διάρκεια του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» που παρατάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 4277/2014 (Α' 156) μέχρι 31.12.2015, καθώς και οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου των απασχολούμενων για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών, που παρατάθηκαν για το ίδιο διάστημα, παρατείνονται από τη λήξη τους μέχρι 31.12.2016. Οι συμβάσεις των απασχολούμενων στο πρόγραμμα σε καμία περίπτωση δεν μετατρέπονται σε αορίστου χρόνου, κατά την έννοια της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 (Α' 28).

β) Για την απρόσκοπτη χρηματοδότηση της υλοποίησης του Προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι» για το χρονικό διάστημα από 1.1.2016 έως και 31.12.2016 μεταφέρονται πόροι από: α) το λογαριασμό της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, που τηρείται στο Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), μέχρι του ύψους των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000) ευρώ, β) τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και ειδικότερα τον Ειδικό Φορέα 33 - 220 μέχρι του ύψους των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ, γ) την ειδική εισφορά ασφαλισμένων, που θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 138 του ν. 4052/2012 (Α' 41) για τη χρηματοδότηση του Προγράμματος «Κατ' οίκον Φροντίδα Συνταξιούχων» (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ), μέχρι του ύψους των δεκατεσσάρων εκατομμυρίων (14.000.000) ευρώ και δ) τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, μέχρι του ύψους του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, προσδιορίζονται το ύψος των μεταβιβαζόμενων πόρων, η διαδικασία μεταφοράς τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η διαχείριση των πόρων αυτών, η επικαιροποίηση του ηλεκτρονικού μητρώου ωφελουμένων με δήλωση όλων των απαιτούμενων στοιχείων από τους ωφελούμενους και οι διαδικασίες υλοποίησης του Προγράμματος καθορίζονται σε προγραμματική σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (ΕΕΤΑΑ Α.Ε.), περιλαμβάνοντας ρήτρες αξιολόγησης της εφαρμογής του Προγράμματος.

3. Οι «Κοινωνικές Δομές Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας» μετά την ολοκλήρωση και λήξη των πράξεων στο πλαίσιο του ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και μετά τη λήξη της παράτασης (31.12.2015), που χορηγήθηκε με την από 7.10.2015 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 127), παρατείνονται για έξι (6) μήνες ακόμη, ήτοι από 1.1.2016 έως 30.6.2016. Το ως άνω έργο θα χρηματοδοτηθεί από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Η χρηματοδότηση αφορά σε υπηρεσίες, που παρέχονται από 1.1.2016 έως 30.6.2016 και υλοποιούνται μέσω προγραμματικών συμβάσεων χωρίς υποχρέωση υποβολής εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης. Για τις δαπάνες θα γίνει αναλογική εφαρμογή των όρων, που προέβλεπαν οι σχετικές προσκλήσεις και αποφάσεις ένταξης στο πλαίσιο του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013. Φορέας υλοποίησης και παρακολούθησης των ως άνω συμβάσεων ορίζεται η Γενική Γραμματεία Πρόνοιας - Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την υλοποίηση της παρούσας διάταξης.

Η παρούσα διάταξη ισχύει από 1η Ιανουαρίου 2016.

4. Στη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 4109/2013 (Α' 16), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παρ. 6 του ν. 4302/2014 (Α' 225), προστίθενται δύο εδάφια ως ακολούθως:

«Υπάλληλοι και λειτουργοί του κατά το άρθρο 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65) δημοσίου τομέα, που διορίζονται σε θέσεις Προέδρων των Διοικητικών Συμβουλίων των Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας, μπορούν να λαμβάνουν κατ' επιλογή τους είτε το σύνολο των αποδοχών της θέσης, στην οποία διορίζονται είτε το σύνολο των αποδοχών της θέσης, που κατείχαν πριν το διορισμό τους. Η επιλογή γίνεται με αμετάκλητη δήλωση του διοριζόμενου προς το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εποπτεύει τα ως άνω Ν.Π.Δ.Δ., εντός δύο (2) μηνών από την επομένη της κοινοποίησης του διορισμού. Εάν το διάστημα αυτό παρέλθει άπρακτο, ο διοριζόμενος τεκμαίρεται ότι επιλέγει τις αποδοχές της θέσης, στην οποία ορίζεται. Σε περίπτωση επιλογής του συνόλου των αποδοχών της θέσης, που κατείχε ο υπάλληλος ή λειτουργός πριν το διορισμό του σε θέση προέδρου Δ.Σ. Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας, η μισθοδοσία του επιβαρύνει τις πιστώσεις του προϋπολογισμού της οικείας υπηρεσίας, από την οποία προέρχεται.

Μετά τη λήξη ή τη διακοπή της θητείας τους ως Πρόεδροι, οι υπάλληλοι και λειτουργοί του προηγούμενου εδαφίου επιστρέφουν αυτοδικαίως στη θέση, που κατείχαν πριν το διορισμό τους, εφόσον είναι κενή. Εάν η θέση αυτή έχει πληρωθεί ή προκηρυχθεί, επαναδιορίζονται σε ομοίοβαθμη προσωποπαγή θέση με την ίδια εργασιακή σχέση που είχαν.»

5. Η διάταξη του εδαφίου β' της παρ. 3 του άρθρου 72 του ν. 4342/2015 (Α' 143) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Για τους Ξενώνες Φιλοξενίας για γυναίκες θύματα βίας του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ) η χρηματοδότηση για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών και ιδίως της μισθοδοσίας του ως άνω προσωπικού θα βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένου και του χρονικού διαστήματος από 1.12.2015 έως 29.2.2016, και ειδικότερα τον ΕΦ 33 220 με μεταφορά των αναγκαίων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του ΕΚΚΑ μέσω επιτροπικών ενταλμάτων.»

6. Οι πιστώσεις, που εγγράφονται στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Φ. 33 Φ. 220 Κ.Α.Ε. 2292) για την κάλυψη δαπανών οργάνωσης και λειτουργί-

ας Παιδικών Εξοχών - Κατασκηνώσεων του Κρατικού Προγράμματος από Δήμους, όπως διαλαμβάνονται στις διατάξεις των παραγράφων 4 και 6 του άρθρου 19 του ν. 2646/1998 (Α' 236) και του άρθρου 14 του ν. 3106/2003 (Α' 30), δεν κατάσχονται και δεν συμψηφίζονται με οφειλές των ως άνω Δήμων προς το Δημόσιο, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, Πιστωτικά Ιδρύματα ή τρίτους πιστωτές.

Η ισχύς της παρούσας διάταξης αρχίζει από την 5η Μαΐου 2015.

7. Στη διάταξη του άρθρου 6 του ν. 5101/1931 (Α' 238) προστίθενται οι παράγραφοι 3 έως 8, ως ακολούθως:

«3. Ειδικώς, όταν ο έρανος διενεργείται από Πιστωτικό Ίδρυμα στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του και των δράσεων της Κοινωνικής Οικονομίας και Επιχειρηματικότητας (ν. 4019/2011, Α' 216), η διάρκειά του μπορεί να είναι μέχρι τρία (3) έτη. Ο έρανος μπορεί να αφορά σε χρηματική ενίσχυση μίας ή περισσότερων δράσεων, φορέων ή προσώπων και να διενεργείται μέσω φυσικών ή ηλεκτρονικών καταθέσεων σε λογαριασμό ή λογαριασμούς τηρούμενους στο Πιστωτικό Ίδρυμα.

4. Επιτροπή που ορίζεται από το Πιστωτικό Ίδρυμα διαχειρίζεται τους ανωτέρω λογαριασμούς. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Πιστωτικού Ίδρυματος ορίζεται ο αριθμός των μελών και ο τρόπος επιλογής τους.

5. Η διαχείριση των λογαριασμών γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις Κανονισμού, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ο Κανονισμός περιέχει τις κατευθυντήριες ρυθμίσεις για τη διαχείριση του προϊόντος του εράνου, τις ειδικές αρμοδιότητες των υποεπιτροπών, καθώς και ρύθμιση για την περιέλευση τυχόν υπολειπόμενου ποσού μετά τη λήξη του σκοπού του εράνου στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Το Πιστωτικό Ίδρυμα αναρτά τον Κανονισμό του Εράνου στην ιστοσελίδα του.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εγκρίνεται η διενέργεια εράνων, που διενεργούνται από Πιστωτικό Ίδρυμα, οι οποίοι έχουν παρεμφερές αντικείμενο με έργα που προωθούνται από δημόσιο φορέα. Οι πόροι, που συλλέγονται, διατίθενται για τις ακόλουθες θεματικές δράσεις: Πρόνοια, Υγεία, Πολιτισμός και Πολιτιστική Επιχειρηματικότητα, Περιβάλλον, Εκπαίδευση, Αθλητισμός, Καινοτομία και Επιχειρηματικότητα, Κοινωνική Επιχειρηματικότητα. Ειδικά, εξουσιοδοτείται ο Αναπληρωτής Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να διευρύνει τον κατάλογο των προαναφερθεισών θεματικών δράσεων, όποτε αυτό καθίσταται αναγκαίο.

7. Η Επιτροπή διαχείρισης του Εράνου υποβάλλει έως 31.12 έκαστου έτους λογοδοσία του εράνου στο Πιστωτικό Ίδρυμα και στον ως άνω Υπουργό. Μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου διάρκειας του εράνου, η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί με υπουργική απόφαση.

8. Σε εράνους που διενεργούνται από Πιστωτικά Ιδρύματα, κατά τις προηγούμενες παραγράφους δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των εδαφίων β' και γ', του άρθρου 7 του ν. 6409/1934. Επίσης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 3, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 25 και 26 του ν. 5101/1931.»

**Άρθρο 50**

Η διάταξη του άρθρου 49 του ν. 4325/2015 (Α' 47) αντικαθίσταται ως εξής:  
 «Για την καθαριότητα των κτιρίων των δημοσίων υπηρεσιών, των ανεξάρτητων αρχών, των Ν.Π.Δ.Δ., των Ν.Π.Ι.Δ. και των Ο.Τ.Α., καθώς και τις κάθε είδους υπηρεσίες καθαριότητας των Ο.Τ.Α. παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι και τις 31.12.2016 οι ισχύουσες ατομικές συμβάσεις, καθώς και όσες ατομικές συμβάσεις έχουν λήξει μέχρι και τριάντα (30) ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης.»

**Άρθρο 51****Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ  
**ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ  
 ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ  
**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ**

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ  
 ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ  
**ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
 ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ  
**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ**

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ  
 ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ**

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ  
 ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ κ.α.α.  
 ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
 ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ  
 ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ  
**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
 ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ,  
 ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ  
**ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ**

ΥΓΕΙΑΣ  
**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ**

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ  
**ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ**

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ  
**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ-ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
**ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ**

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ κ.α.α.  
 ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
**ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ**

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ κ.α.α.  
 ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ  
**ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ**

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ  
**ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ**

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,  
 ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ**

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
 ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ  
**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ**

*Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.*

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2015

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ κ.α.α.  
 ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ**



\* 0 1 0 0 1 6 4 0 4 1 2 1 5 0 0 2 4 \*

**ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΕΙΟΥ 34 \* ΑΘΗΝΑ 104 32 \* ΤΗΛ. 210 52 79 000 \* FAX 210 52 21 004